

INDEX**DEPARTMENT OF PUNJABI****Semester-IV**

S.No.	Contents	Page No.
1	BA. (Hons.) Punjabi– DSC 1. Adhunik Punjabi Vartak – DSC10 2. Parvasi Punjabi Sahit – DSC 11 3. Pakistani Punjabi Sahit – DSC 12	1-10
2	BA (Prog) with Punjabi as Major 1. SUFI KAAV – DSC 7 2. QISSA KAAV – DSC 8	11-17
3	BA (Prog) with Punjabi as Non-Major 1. SUFI KAAV – DSC7	18-21
4	Pool of DSE (DSE: 5-8) 1. Haas Ras da Punjabi Sahit 2. PUNJABI MINI KAHANI 3. Punjabi Khed Sahit 4. Prerna Dayak Punjabi Vartak	22-34

Semester-V

S.No.	Contents	Page No.
1	BA. (Hons.) Punjabi– DSC 1. Madhkali Punjabi Sahit da Itihas – DSC13 2. Gurmat Sahit – DSC 14 3. Punjabi Sufi Kaav – DSC 15	35-46
2	BA (Prog) with Punjabi as Major 1. ADHUNIK PUNJABI KAAV – DSC 9 2. ADHUNIK PUNJABI GALAP – DSC 10	47-54
3	BA (Prog) with Punjabi as Non-Major 1. ADHUNIK PUNJABI KAAV – DSC9	55-58
4	Pool of DSE (DSE: 9-12) 1. Delhi da Punjabi Sahit 2. Kisani Jeevan di Punjabi Kahani 3. Viহারak Punjabi 4. Punjabi Nari Sahit	59-73

Semester-VI

S.No.	Contents	Page No.
1	BA. (Hons.) Punjabi– DSC 1. Bhagti Sahit – DSC16 2. Madhkali Birtantak Kaav ate Vartak – DSC 17 3. Punjabi Sahit Alochna – DSC 18	74-84
2	BA (Prog) with Punjabi as Major 1. PUNJABI VARTAK– DSC 11 2. ADHUNIK PUNJABI NATAK – DSC 12	85-91
3	BA (Prog) with Punjabi as Non-Major 1. PUNJABI VARTAK – DSC11	92-95
4	Pool of DSE (DSE: 13-16) 1. Vishav Sahit 2. ANUVADAT BHARTI KAHANI 3. Dalit Jeevan di Punjabi Kahani 4. Sahit ate Alochna naal Sambandhat Pramukh Sankalp	96-109

Category I

Discipline Specific Courses offered by Department of Punjabi for the UG Programme with Punjabi as the Single Core Discipline

[UG Programme for Bachelor in **Punjabi (Honours)** degree in three years]

DISCIPLINE SPECIFIC CORE COURSE- 10 (DSC-10)

Adhunik Punjabi Vartak

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Adhunik Punjabi Vartak (DSC-10)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 10 th Standard or <i>Working knowledge of Punjabi language and DSC-04</i>

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practical	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

Learning Objectives:

- To introduce the students to the modernity and its relation to Punjabi Prose.
- To comprehend them with the development of various trends in Modern Punjabi Prose.
- To view Modern Punjabi Prose in its socio-cultural and political contexts.
- To understand the theme, structure and style in various genres of Modern Punjabi prose.

Learning Outcomes:

- Students would have got exposure to various features and forms of Modern Punjabi Prose.
- They would gain insight into the growth and development of Modern Punjabi prose and its context.
- Students would have understood the socio-political context of Punjab through various genres of Punjabi prose.
- They will demonstrate an understanding of literary terms, themes, strategies, and issues through the close reading of Modern Punjabi prose.

Unit- I: ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Adhunik Punjabi Vartak: Sidhantak Paripekh)

(12 hours)

- ਵਾਰਤਕ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੇ ਲੱਛਣ
Vartak: Paribhasha, Prakirti te Lachhan
- ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
Adhunik Punjabi Vartak da Arambh te Vikas
- ਆਧੁਨਿਕ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪਾਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Adhunik Vartak de Pramukh Roopakaran Naal Mudhli Jaan-Pachhan
- ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰੁਝਾਨ
Adhunik Punjabi Vartak de Naven Rujhan

Unit- II: ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅੰਸ਼ (Swai-Jeevni Ansh)

(11 hours)

- ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਰੂਪਾਕਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Swai-Jeevni Roopakar Naal Jaan-Pachhan
- ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ: ਬੰਦ ਕਰੇ ਲਹੂ ਨਾਲ ਧੋਣਾ, ਪ੍ਰਿੰ. ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ: ਮਹਿੰਦਰਾ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ
Nanak Singh: Band Karo Lahoo Naal Dhona, Principal Teja Singh: Mahindra College Patiala
- ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ: ਉਹ ਬਰਕਤ ਜਿਹੜੀ ਆਈ ਆਫਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ: ਕਿਸੁ ਪਹਿ ਖੇਲਉ ਗੰਠੜੀ
Gurbaksh Singh: Oh Barkat Jehrhi Aai Aafat de Roop Vich, Kartar Singh Duggal: kis Peh Kholo Ganthrhi
- ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ: ਮੇਰਾ ਸੋਲ੍ਹਵਾਂ ਵਰ੍ਹਾ, ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ: ਆਪ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਬੰਦੇ
Amrita Pritam: Mera Sohlvan Vara, Harbhajan Singh: Aap Nu Pachhan Bande

Unit-III: ਨਿਬੰਧ (Nibandh)

(11 hours)

- ਨਿਬੰਧ ਰੂਪਾਕਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Nibandh Roopakar Naal Jaan-Pachhan
- ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ: ਆਰਟ, ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ: ਘਰ ਦਾ ਪਿਆਰ
Pooran Singh: Art, Teja Singh: Ghar da Pyar
- ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ: ਖੀਸੇ ਵਿਚ ਅਕਲ, ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ: ਸ਼ਾਮ ਦੀ ਚਾਹ
Sujan Singh: Kheese Vich Akal, Bawa Balwant: Sham di Chah
- ਈਸ਼ਵਰ ਚਿਤਕਾਰ: ਗੁੱਡੀਆਂ ਪਤੰਗਾਂ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ: ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਣਾ ਮਨ੍ਹਾ ਹੈ
Ishwar Chitarkar: Guddiyan Patangan, Narinder Singh Kapoor: Nirash Hona Mana Hai

Unit- IV: ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਅੰਸ਼ (Safarnama Ansh)

(11 hours)

- ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਰੂਪਾਕਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Safarnama Roopakar Naal Jaan-Pachhan

- ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਕਮਲਾ ਅਕਾਲੀ: ਲੰਦਨ ਦੀ ਸਵੇਰ ਤੇ ਸ਼ਾਮ, ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ: ਮਨੁੱਖ ਤੇ ਮਸ਼ੀਨ
Laal Singh Kamla Akali: London di Swer te Sham, Balwant Gargi: Manukh te Masheen
- ਸ. ਸ. ਅਮੋਲ: ਪੈਰਿਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਦਿਨ, ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ: ਮਾਸਕੋ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ
S.S. Amol: Paris vich Bharti da Dooja Din, Harbhajan Singh: Moscow Diyan Sarhkan 'te
- ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ: ਇਕ ਅਦੁੱਤੀ ਦੇਸ਼ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ, ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਘੰਤੂਆਂ: ਅਸੀਂ ਆਪੇ ਲਾਈਆਂ ਵੇ
Partap Singh: Ikk Adutti Desh Switzerland, Harnek Singh Gharhooan: Asi Aape Laaian Ve

Essential Readings:

- Kang, Kulbir Singh (Ed.) (1998) **Chonvin Punjabi Rachnaatmak Vaartak**, National Book Trust, Delhi.
- Kulvir (ed.) (2012) **Duniya Rang Birangi**, Aarsi Publishers, Delhi.
- Manjit Singh (ed.) (2011) **Punjabi Sawae-Jeevani Ansh**, Manpreet Parkashan, Delhi.

Suggested Readings:

- Brar, Rajinder Pal Singh (2009) **Adhunik Punjabi Sahit Roopakar: Sidhant ate Roopantran**, Punjabi University, Patiala.
- Dil, Balbir Singh (1991) **Punjabi Nibandh : Saroop, Sidhant ate Vikaas**, Punjabi University, Patiala.
- Harbhajan Singh (1974) **Paargaami**, Navchetan Publishers, Amritsar.
- Harcharan Kaur (Ed.) (1992) **Aadhunik Punjabi Sahit: Punar-Vichar**, Punjabi Academy, Delhi.
- Jaggi, Ratan Singh (1994) **Sahit Kosh**, Punjabi University, Patiala.
- Kang, Kulbir Singh (1998) **Madhkali Punjabi Vaartak**, Patiala, Punjabi University.
- Kirpal Singh (1987) **Janamsakhi Parmpara**, Punjabi University, Patiala.
- Manjit Singh (2003) **Sahit-Sanrachna: System ate Parvachan**, Arsee Publishers, Delhi.
- Manjit Singh (2005) **Janamsakhi/Myth-Vigyaan (second edition)**, Arsee Publishers, Delhi.
- Satinder Singh (2006) **Adhunik Punjabi Vaartak da Itihaas**, Punjabi Academy, Delhi.
- Singal, Dharam Pal (1987) **Punjabi Jivani: Saroop, Sidhant ate Vikaas**, Punjabi University, Patiala.

Magazines/Journals

- Khoj Patrika, **Aadhunik Vaartak Ank** (Ank 22), Punjabi University, Patiala.

Internet Resources:

- <https://www.youtube.com/watch?v=38kkI-tZeA8>
- <https://apnaorg.com/>
- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/>

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

DISCIPLINE SPECIFIC CORE COURSE -11 (DSC-11)

Parvasi Punjabi Sahit

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Parvasi Punjabi Sahit (DSC-11)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 10 th Standard or <i>Working knowledge of Punjabi language and DSC-04</i>

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

Learning Objectives:

- Students will understand the concept of migration, especially the migration of Punjabi Community to the first world.
- Students are expected to learn the process of migration and its other aspects through a reading of Punjabi diasporic literature.
- They will explore the traces of Punjabi Migration by reading and understanding the concepts like Nostalgia, like generation-gap, identity crisis and inter-cultural conflict etc.

Learning Outcomes:

- Students will be able to examine the vastness of Punjabi Literature available across the borders.
- They will understand the psyche of Punjabi mind towards migration.
- They will examine the social, economic and political issues discussed in Punjabi diasporic literature.

Unit-I: ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Parvasi Punjabi Sahit: Sidhantak Paripekh) **(12 hours)**

- ਆਵਾਸ, ਪਰਵਾਸ ਤੇ ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਨਾਲ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Aawas, Parvas te Diaspora Naal Mudhli Jaan-Pachhan
- ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਹਿਲੂ
Parvas de Aarthik, Samajak te Rajnitak Pehloo
- ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪੜਾਅ
Punjabian de parvas de Vibhin Parha
- ਪਰਵਾਸ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਅੰਤਰ-ਸੰਬੰਧ
Parvas te Punjabi Sahit: Antar-Sambandh

Unit- II: ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ ਦਾ ਸਾਹਿਤ (Gadar Lehar da Sahit) **(11 hours)**

- ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Gadar Lehar Bare Sankhep Jaan-Pachhan
- ਗ਼ਦਰ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ
Gadar Sahit de Mool Sarokar
- ਗ਼ਦਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ: ਹਿੰਦ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰੇ ਕਰੋ ਧਿਆਨ ਜੀ, ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀਓ ਜ਼ਰਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਹੋ ਪੋ, ਹਿੰਦੀ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦਾ ਆਖ਼ਰੀ ਸੰਦੇਸ਼
Gadar Di Kavita: Hind de Saputtaro Karo Dhyani Ji, Hindostaniyo Zara Hushiyar ho po, Hindi Shaheedan da Aakhri Sandesha
- ਗ਼ਦਰ ਦੀ ਵਾਰਤਕ: ਅਖ਼ਬਾਰ ਸੁਦੇਸ਼ ਸੇਵਕ ਕੱਢਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ (ਬਾਬੂ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਕਾਹਰੀ ਸਾਹਰੀ), ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀ ਭਾਈਆਂ ਦੇ ਨਾਂ (ਭਾਈ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ)
Gadar di Vartak: Akhbar Sudesh Sewak Kaddhan da Udeshe (Babu Harnam Singh Kahri Sahri), Apne Pyare Hindostani Bhaiyan de Naam (Bhai Gurdit Singh)

Unit- III: ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ (Parvasi Punjabi Kavita) **(11 hours)**

- ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ
Parvasi Punjabi Kavita de Mool Sarokar
- ਬਰਤਾਨੀਆ - ਅਵਤਾਰ ਜੰਡਿਆਲਵੀ: ਮੇਰੇ ਪਰਤ ਆਉਣ ਤੱਕ, ਜਗਤਾਰ ਢਾਅ: ਵਰਤਮਾਨ ਤੋਂ ਸੱਖਣੇ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਪੁਰੇਵਾਲ: ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਪਰਤਾਂਗਾ
Bartania- Avtar Jandialvi: Mere Parat Aaun Tak, Jagtar Dhah: Vartman ton Sakkhne, Bhupinder Purewal: Jadon Des Partanga
- ਕੈਨੇਡਾ - ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ: ਦੁਚਿੱਤੀਆਂ, ਇਕਬਾਲ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ: ਘਰ, ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ: ਪਰਦੇਸੀ
Canada- Ajmer Rode: Duchittian, Iqbal Ramoowalia: Ghar, Gurcharan Rampuri: Pardesi
- ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ - ਦੇਵ: ਪਰਵਾਸ, ਨੀਦਰਲੈਂਡ - ਅਮਰ ਜਿਉਤੀ: ਨੈਣਾਂ ਦੀ ਰੜਕ, ਅਫ਼ਰੀਕਾ - ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼: ਮਹਿਕ ਖਿਡਾਉਂਦਾ ਹਾਂ

Switzerland- Dev: Parvas, Netherland- Amar Jyoti: Naina di Rarhak, Africa- Sohan Singh Josh: Mehek Khidaunda Haan

Unit- IV: ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ (Parvasi Punjabi Kahani)

(11 hours)

- ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ
Parvasi Punjabi Kahani de Mool Sarokar
- ਬਰਤਾਨੀਆ - ਹਰਜੀਤ ਅਟਵਾਲ: ਆਪਣਾ ਖੂਹ, ਦਰਸ਼ਨ ਧੀਰ: ਫਿਟਿਆ ਦੁੱਧ
Bartania- Harjeet Atwal: Aapna Khooh, Darshan Dheer: Fitiya Dudh
- ਕੈਨੇਡਾ - ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ: ਪਾਣੀ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸੇਖਾ: ਉਹ ਰਾਤ
Canada- Jarnail Singh: Panni, Harpreet Sekha: Oh Raat
- ਅਮਰੀਕਾ - ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ : ਗਰਾਊਂਡ ਜ਼ੀਰੋ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੋਹਲ: ਸ਼ੀਸ਼ੇ 'ਤੇ ਜੰਮੀ ਬਰਫ਼
America- Harbhajan Singh: Ground Zero, Surinder Sohal: Sheeshe te Jammi Barf

Essential Readings:

- Dhanwant Kaur (ed.) (2023) **Parvas di Parvaz**, National Book Trust, Delhi.
- Raghubir Singh (2014) **Ghadr Party Lehar: Sankhep Itihas**, (ed.) Balbir Madhopuri, Publication Division, New Delhi.
- Surinderpal Singh (Dr.), Bedi, Harchand Singh (Dr.) (eds.) (1996), **Parvasi Punjabi Kavita**, Ravi Sahit Parkashan, Amritsar.

Suggested Readings:

- Bedi, Harchand Singh (1998) **Parvasi Punjabi Kahani**, Guru Nanak Dev University Amritsar.
- Bedi, Harchand Singh (2004) **Parvasi Punjabi Sahit de Masle**, Ravi Sahit Parkashan, Amritsar.
- Bedi, Harchand Singh (2004) **Parvasi Punjabi Sahit Sandarbha Kosh**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.
- Brar, Rajinder Pal Singh (Ed.) (2009) **Punjabi Diaspora: Sahit ate Sabhyachar**, Punjabi University, Patiala.
- Brar, Rajinder Pal Singh (Ed.) (2011) **Punjabi Diaspora: Adhyan ate Adhiyapan**, Punjabi University, Patiala.
- Kasel, Singh Kirpal (ed.) (2008) **Gadar Lehar di Vartak**, (compiled by Giani Kesar Singh), Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, pp. 63-65, 159-163.
- Sainsara, G.S. et al (1961) **Gadar Party da Itihas**, Desh Bhagat Yaadgaar Committee, Jalandhar.
- Surinderpal Singh (Ed.) (1990), **Parvasi Punjabi Sahit**, Punjabi Adhyan School, Guru Nanak Dev University, Amritsar.

Internet Resources:

- <https://www.punjabi-kavita.com/>
- <https://apnaorg.com/>
- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/>

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

DISCIPLINE SPECIFIC CORE COURSE -12 (DSC-12)

Pakistani Punjabi Sahit

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Pakistani Punjabi Sahit (DSC-12)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 10 th Standard or <i>Working knowledge of Punjabi language and DSC-04</i>

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

Learning Objectives:

- To learn the issues and concerns depicted in the Punjabi literature written in west Punjab.
- To understand the similarities and differences in the literatures of East and West Punjab.
- To explain how and when some important events happened in the history of Pakistani Punjabi Literature.
- To learn the socio-political contexts of west Punjab through literary writings.

Learning Outcomes:

- Students will demonstrate knowledge of the chronology, narrative, major events, personalities and turning points in the history of Pakistani Punjabi literature.
- They will be able to explain the cultural diversity and the similarities of human experience reflected in the literature of East and West Punjab.
- They will examine western Punjab through multiple frames of reference, including the perception of others..

Unit-I ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Pakistani Punjabi Sahit: Sidhantak Paripekh) **(12 hours)**

- ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਮੁਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Pakistani Punjabi Sahit: Mudhli Jaan-Pachhan
- ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰ
Pakistani Punjabi Sahit de Mukh Sarokar
- ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਤੇ ਵਖਰੇਵੇਂ
Pakistani Punjabi Sahit te Bharti Punjabi Sahit: Smantavan te Vakhreven
- ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕਤਾ
Pakistani Punjabi Sahit vich Prateekatmakta

Unit- II ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ (Pakistani Punjabi Kavita) **(11 hours)**

- ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Pakistani Punjabi Kavita Naal Sankhep Jaan-Pachhan
- ਉਸਤਾਦ ਦਾਮਨ: ਇਸ ਮੁਲਕ ਦੀ ਵੰਡ ਕੋਲੋਂ ਯਾਰੇ, ਉਰਦੂ ਦਾ ਮੈਂ ਦੇਖੀ ਨਾਹੀਂ, ਤੇਰਾ ਇਕ ਦਿਲ ਏ ਜਾਂ ਦੇ
Ustad Daman: Is Mulk di Vandd Kolon Yaaro, Urdu da Main Dokhi Naahin, Tera Ikk Dil Ae Jan do
- ਬਾਬਾ ਨਜ਼ਮੀ: ਅੱਖਰਾਂ ਵਿਚ ਸਮੁੰਦਰ ਰੱਖਾਂ ਮੈਂ ਇਕਬਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ, ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਉਤੇ ਧੂੜਾਂ ਜੰਮੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਝਾੜੀ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਮਸਜਦ ਮੇਰੀ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਢਾਵੇਂ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਤੇੜਾਂ ਮੰਦਰ ਨੂੰ
Baba Nazmi: Akhran Vich Samundar Rakhan Main Iqbal Punjabi da, Sheeshe Utte Dhoorhan Jammiyan Kandhan Jhaarhi Jaande Ne, Masjid Meri Tu Kyon Dhaawen Main Kyon Torhan Mandar nu
- ਅਫ਼ਜ਼ਲ ਸਾਹਿਰ: ਇਸ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਰੱਜੇ, ਮੈਂ ਜਾਣੂੰ ਅਨਜਾਣ, ਸਾਡੇ ਬਾਬੇ ਲੀਕਾਂ ਚੁੰਮੀਆਂ
Afzal Sahir: Is Jeevan ton Rajje, Main Jaanoo Anjan, Sadde Babe Leekan Chummian

Unit- III ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ (Pakistani Punjabi Kahani) **(11 hours)**

- ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Pakistani Punjabi Kahani Naal Sankhep Jaan-Pachhan
- ਅਫ਼ਜ਼ਲ ਅਹਿਸਨ ਰੰਧਾਵਾ: ਬੰਨੇ ਚੰਨੇ ਦੇ ਭਰਾ, ਬੇੜੀਆਂ
Afzal Ahsan Randhawa: Banne Channe de Bhra, Bediyaan
- ਅਫ਼ਜ਼ਲ ਤੋਸੀਫ਼: ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਰਚਾਂ, ਦਿਲਗੀਰ ਸਿੰਘ
Afzal Toseef: Kahaniyan diyan Kirchan, Dilgeer Singh
- ਅਸ਼ਰਫ਼ ਸੁਹੇਲ: ਜ਼ਬਾਨ ਦਾ ਕਤਲ, ਧਰਤੀ ਵੀਰਾਂ ਵਾਲੀ
Ashraf Suhail: Zuban da Qatal, Dharti Veeran Wali

Unit- IV ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ (Pakistani Punjabi Natak)

(11 hours)

- ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Pakistani Punjabi Natak Naal Sankhep Jaan-Pachhan
- ਬੁੱਲਾ (ਸ਼ਹੀਦ ਨਦੀਮ): ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪੱਖ
Bullah (Shahid Nadeem): Itihasak te Rajnitak Pakkh
- ਬੁੱਲਾ (ਸ਼ਹੀਦ ਨਦੀਮ): ਸਮਾਜਕ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ
Bullah (Shahid Nadeem): Smajak-Sabhyacharak Pakkh
- ਬੁੱਲਾ (ਸ਼ਹੀਦ ਨਦੀਮ): ਰੰਗਮੰਚੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
Bullah (Shahid Nadeem): Rangmanchi Drishti

Essential Readings:

- Nadeem, Shahid (2004) **Bullah**, Chetna Parkashan, Ludhiana.
- <https://www.punjabi-kavita.com/>

Suggested Readings:

- Atar Singh (1975) **Samdarshan**, Ragbhir Rachna Parkashan, Amritsar.
- Atar Singh (Dr.) Jagtar (Dr.) (eds.) (2007) **Dukh Dariyaon Paar De**, Lokgeet Parkashan, Chandigarh.
- Dhiman, Harbans Singh (1998) **Pakistani Punjabi Sahit: Nikaas ate Vikaas**, Gagan Prakashan, Rajpura.
- Jatinderpal Singh (2001) **Pakistani Punjabi Galap**, Nanak Singh Pustak Mala, Amritsar.
- Mehta, Gurcharan Singh (1998) **Pakistani Punjabi Sahit: Ik Parichya, Ik Jaiza**, Sahit Parkashan, Amritsar.
- Malik, Shaheen (1988) **Pakistani Punjabi Kahaani**, Punjabi University, Patiala.
- Noor, S.S., Rawail Singh (Eds) (2001) **Pakistani Punjabi Sahit**, Punjabi Academy, Delhi.
- Syed, Najm Hussian (1968) **Recurrent Patterns in Punjabi Poetry**, Majilis Shah Hussian, Lahore.

Internet Recourses:

- <https://www.punjabikahani.punjabi-kavita.com/PunjabiStories.php>
- https://www.youtube.com/watch?v=Be_XNN9kjU8
- <https://www.youtube.com/watch?v=oetNnDzcu8Y>
- <https://apnaorg.com/>
- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/>

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time

Category II

(Discipline Specific Core Courses for Undergraduate Programme of study with Punjabi as one of the Core Disciplines)
(B.A. Programmes with Punjabi as Major discipline)

DISCIPLINE SPECIFIC CORE COURSE – 7(DSC-7) SUFI KAAV

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
SUFI KAAV (DSC-7)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 8 th Standard or <i>Basic knowledge of Punjabi language</i>

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

LEARNING OBJECTIVES:

- To learn the origin of Sufism, philosophy of Sufis and relevance of that philosophy in the contemporary scenario.
- To understand the ideological and philosophical background of Sufi Poetry.
- It will help the students to understand how the Sufis changed socio-religious structure of Punjab through their spiritual experiences.
- To analyse dialogue of Sufi poetry with dominated thought systems.
- To interpret literary texts from various perspectives by using close readings supported by textual evidence, and informed by critical theory.

LEARNING OUTCOMES:

- Students will be able to understand the ideology and philosophy of Sufi poetry.
- Students will learn to evaluate existing criticism available in the subject.
- Students will be able to interpret Sufi poetry within a historical and social context
- They will be able to learn about Sufi mysticism, different school of Sufism and Islamic philosophy.
- They will develop the sense of awareness about the environment and they will realize the inter-relationship between man and environment by a close reading of Sufi poetry.

Unit I: ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਵਿਤਾ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Punjabi Sufi Kavita: Sidhantak Paripekh)

(12 hours)

- ਸੂਫੀਮਤ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮ : ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Sufimat ate Islam: Sankhep Jaan-Pachhan
- ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਲਸਿਲੇ : ਚਿਸ਼ਤੀ, ਕਾਦਰੀ, ਸੁਹਰਾਵਰਦੀ ਤੇ ਮਲਾਮਤੀ
Pramukh Silsile: Chishti, Kadri, Suhravardi te Malamati
- ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ : ਨਿਕਾਸ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
Punjabi Sufi Kaav: Nikas, Vikas ate Visheshhtavan
- ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ : ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ
Punjabi Sufi Kaav: Mool Sarokar

Unit II: ਕਲਾਮ: ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ (Kalam: Baba Sheikh Farid)

(11 hours)

- ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
Baba Sheikh Farid: Jeevan ate Rachna
- ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਪੱਖ
Vichardhara ate Naitik Pakkh
- ਨਾਸ਼ਮਾਨਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
Nashmanta Da Sankalp
- ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
Prasang Sahit Vyakhya

Unit III: ਕਲਾਮ: ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ (Kalam: Shah Hussain)

(11 hours)

- ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
Shah Hussain : Jeevan ate Rachna
- ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਪੱਖ
Vichardhara ate Naitik Pakkh
- ਬਿਰਹਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
Birha da Sankalp

- ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
Prasang Sahit Vyakhya

Unit IV: ਕਲਾਮ: ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ (Kalam: Bullhe Shah)

(11 hours)

- ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
Bullhe Shah : Jeevan ate Rachna
- ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਪੱਖ
Vichardhara ate Naitik Pakkh
- ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
Ishq da Sankalp
- ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
Prasang Sahit Vyakhya

ESSENTIAL READINGS

- Ghuman, Bikram Singh (1999) **Sufi Mat Ate Punjabi Sufi Kav**, Waris Shah Foundation, Amritsar.
- Manjit Singh (Dr.) (ed.) (2012) **Punjabi Sufi-Kaav Suraan**, Manpreet Prakashan, Delhi.

SUGGESTED READINGS:

- Attarjit Singh and Gurcharan Singh (eds.) (2009) **Bullhe Shah**, Arsee Publishers, Delhi.
- Baddan, Baldev Singh (Dr.), Singhal, Dharmpal (Dr.) (2017) **Sheikh Farid, Shah Hussain, Bullhe Shah Jeevan Te Rachna**, Lakshya Publications, Delhi.
- Bedi, Kala Singh (Dr.) (2011) **Bullhe Shah: Alochnatmak Adhyan**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- Gurdev Singh (2005) **Punjabi Sufi Kav Da Itihas**, Punjabi Academy, Delhi.
- Gurmukh Singh (Dr.) (ed.) (1997) **Sufiwad** By Gurmeet Singh (Prof.), Lokgeet Parkashan, Chandigarh.
- Jaggi, Gursharan Kaur (Dr.) (ed.) (2009) **Sheikh Farid : Jiwan Chintan Ate Bani** By Dr. Rattan Singh Jaggi, Arsee Publishers, Delhi.
- Noor, Satinder Singh (ed.) (1997) **Punjabi Sufi Kaav**, Sahit Academy, New Delhi.
- Sahib Singh (1977) **Salok Te Shabad Farid Ji Steek**, Singh Brothers, Bazar Mai Seva, Amritsar.
- Sheetal, Jeet Singh (Dr.) (1978) **Shah Hussain Jeevan Te Rachna**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- Sheetal, Jeet Singh (Dr.) (1970) **Bullhe Shah Jeevan Te Rachna**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- Sukhdev Singh (Dr.) (ed. & trans.) (2011) **Punjabi Sufi Kav (1460-1900)**, Dr. Lajwanti Rama Krishana, Lokgeet Parkashan, Chandigarh.
- Talwara, Gurcharan Singh (Prof.) (2012) **Sufi Mat Vichardhara, Vikas Ate Silsale**, Waris Shah Foundation, Amritsar.

MAGAZINES/JOURNALS

- Alochna, **Bharti Sufi Sahit Vishesh Ank**, Ank 222, October 2009-March 2010, Punjabi Sahit Academy, Delhi.
- Punjabi Duniya (1964) **Sufi Sahit Ank**, Bhasha Vibhag Punjab, Patiala.

- Khoj Patrika, Jaggi, **Sufi Kav Ank 33**, March 1989 Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- Khoj Darpan, **Punjabi Sufi Kav Vishesh Ank**, July 1998, Guru Nanak Dev University, Amritsar.
- Samdarshi, **Sufi Vishesh Ank**, Punjabi Academy, Delhi.

DICTIONARIES

- Jaggi, Gursharan Kaur (Dr.) (ed.) (2015) **Punjabi Sufi Kav Kosh**, Gracious Book, Patiala.
- Talwara, Gurcharan Singh (Prof.) (2016) **Sufi Mat Sankalp Kosh**, Waris Shah Foundation, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

DISCIPLINE SPECIFIC CORE COURSE – 8 (DSC-8)

QISSA KAAV

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
QISSA KAAV (DSC-8)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 8 th Standard or <i>Basic knowledge of Punjabi language</i>

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practical's	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

LEARNING OBJECTIVES:

- To analyse the narratives of Medieval Punjabi poetry especially in Qissa Kaav.
- To analyse the ways in which language and literature are related to culture, ethnicity, gender and history during medieval period in Qissa Kaav.
- To interpret Qissa poetry by using close readings supported by textual evidence and informed by critical theory.
- To develop the sense of awareness among the students about the environment through close reading of Qissa kaav and to help them in realizing the inter-relationship between man and environment and help to protect the nature and natural resources.
- Ethical values mentioned in Qissa Kaav will be discussed among the students.

LEARNING OUTCOMES:

- Students will be able to learn the ideological and cultural dimensions of Qissa Kaav.
- Students will be able to understand and evaluate existing criticism on the subject.

- Students will be able to interpret medieval Punjabi narrative poetry specially in Qissa Kaav.
- They will be able to demonstrate their knowledge of major literary movements, figures and works in Qissa kaav.
- Students will be able to analyze famous Qissa poets, their works and representation of the human experiences.
- Students will be able to interpret Qissa Literature within its historical and social contexts.

Unit I: ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Qissa Kaav: Sidhantak Paripekh)

(12 hours)

- ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਤੱਤ
Qissa Kaav: Paribhasha, Saroop ate Tatt
- ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ : ਨਿਕਾਸ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
Punjabi Qissa Kaav : Nikas, Vikas ate Visheshtavan
- ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ : ਵਰਗੀਕਰਣ
Punjabi Qissa Kaav : Vargikaran
- ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ : ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ
Punjabi Qissa Kaav : Mool Sarokar

Unit II: ਮਿਰਜ਼ਾ ਸਾਹਿਬਾਂ: ਪੀਲੂ (Mirza Sahiba: Peelu)

(11 hours)

- ਪੀਲੂ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
Peelu: Jeevan ate Rachna
- ਵਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਲਾ ਪੱਖ
Visha ate Kala Pakkh
- ਸਮਾਜ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ
Samaj Sabhyacharak Pakkh
- ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
Prasang Sahit Vyakhya

Unit III: ਕਿੱਸਾ ਹੀਰ: ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ (Qissa Heer: Waris Shah)

(11 hours)

- ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
Waris Shah : Jeevan ate Rachna
- ਵਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਲਾ ਪੱਖ
Visha ate Kala Pakkh
- ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
Ishq Da Sankalp

- ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
Prasang Sahit Vyakhya

Unit IV: ਕਿੱਸਾ ਪੂਰਨ ਭਗਤ: ਕਾਦਰਯਾਰ (Qissa Puran Bhagat: Kadaryaar)

(11 hours)

- ਕਾਦਰਯਾਰ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
Kadaryaar: Jeevan ate Rachna
- ਵਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਲਾ ਪੱਖ
Visha ate Kala Pakkh
- ਸਮਾਜ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ
Samaj Sabhyacharak Pakkh
- ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
Prasang Sahit Vyakhya

ESSENTIAL READINGS:

- Jaggi, Rattan Singh (Dr.) (2003), **Sahit De Roop**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- Ravinder Singh (Dr.) (ed.) (2015), **Madhkali Birtantak Kaav**, Manpreet Prakashan, Delhi.

SUGGESTED READINGS:

- Harbhajan Singh (1972) **Qissa Sansaar**, National Book Trust, India, Delhi.
- Harbans Singh (1994) **Puran Bhagat Krit Kadar Yar**, Lahore Book Shop, Ludhiana.
- Harjodh Singh (Dr.) (2010) **Peelu: Jeevan Te Rachna**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- Ghuman, Bikram Singh (Dr.) (ed.) (1998) **Punjabi Qissa Kav: Sidhant, Sarup Te Vikas**, Waris Shah Foundation, Amritsar.
- Kang, Amarjit Singh (Dr.) (1985) **Qissa Sansar**, Nanak Singh Pustakmala, Amritsar.
- Kang, Kulbir Singh (2005) **Punjabi Qissa Kav Da Itihas**, Punjabi Academy, Delhi.
- Kasel, Kirpal Singh, Parmindar Singh (eds.) (2002), **Punjabi Sahit di Utpatti te Vikas**, Lahore Book Shop, Ludhiana.
- Kulwant Kaur (1981), **Punjabi Qissa-Kav Ik Adhyan**, Raj Publishers, Jalandhar.
- Satinder Singh (Dr.) (ed.) (1991) **Punjabi Qissa Kav De Badlade Paripekh**, Punjabi Academy, New Delhi.
- Sekhon, Sant Singh (ed.) (2012) **Heer Waris Shah**, Sahitya Akademi, New Delhi.

MAGAZINE/JOURNAL:

- Punjabi Dunia, **Qissa-Kav Vishesh Ank**, Bhasa Vibhag, Punjab.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

Category III

Discipline Specific Core Courses for Undergraduate Programme of study with Punjabi as one of the Core Disciplines (B.A. Programmes with Punjabi as non-Major or Minor discipline)

DISCIPLINE SPECIFIC CORE COURSE – 7(DSC-7) SUFİ KAAV

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
SUFİ KAAV (DSC-7)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 8 th Standard or <i>Basic knowledge of Punjabi language</i>

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

LEARNING OBJECTIVES:

- To learn the origin of Sufism, philosophy of Sufis and relevance of that philosophy in the contemporary scenario.
- To understand the ideological and philosophical background of Sufi Poetry.
- It will help the students to understand how the Sufis changed socio-religious structure of Punjab through their spiritual experiences.
- To analyse dialogue of Sufi poetry with dominated thought systems.
- To interpret literary texts from various perspectives by using close readings supported by textual evidence, and informed by critical theory.

LEARNING OUTCOMES:

- Students will be able to understand the ideology and philosophy of Sufi poetry.
- Students will learn to evaluate existing criticism available in the subject.
- Students will be able to interpret Sufi poetry within a historical and social context
- They will be able to learn about Sufi mysticism, different school of Sufism and Islamic philosophy.
- They will develop the sense of awareness about the environment and they will realize the inter-relationship between man and environment by a close reading of Sufi poetry.

Unit I: ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਵਿਤਾ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Punjabi Sufi Kavita: Sidhantak Paripekh) (12 hours)

- ਸੂਫੀਮਤ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮ : ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Sufimat ate Islam: Sankhep Jaan-Pachhan
- ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਲਸਿਲੇ : ਚਿਸ਼ਤੀ, ਕਾਦਰੀ, ਸੁਹਰਾਵਰਦੀ ਤੇ ਮਲਾਮਤੀ
Pramukh Silsile: Chishti, Kadri, Suhrawardi te Malamati
- ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ : ਨਿਕਾਸ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
Punjabi Sufi Kaav: Nikas, Vikas ate Visheshtavan
- ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ : ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ
Punjabi Sufi Kaav: Mool Sarokar

Unit II: ਕਲਾਮ: ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ (Kalam: Baba Sheikh Farid) (11 hours)

- ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
Baba Sheikh Farid : Jeevan ate Rachna
- ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਪੱਖ
Vichardhara ate Naitik Pakkh
- ਨਾਸ਼ਮਾਨਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
Nashmanta da Sankalp
- ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
Prasang Sahit Vyakhya

Unit III: ਕਲਾਮ: ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ (Kalam: Shah Hussain) (11 hours)

- ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
Shah Hussain : Jeevan ate Rachna
- ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਪੱਖ
Vichardhara ate Naitik Pakkh

- ਬਿਰਹਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
Birha Da Sankalp
- ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
Prasang Sahit Vyakhya

Unit IV: ਕਲਾਮ: ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ (Kalam: Bullhe Shah)

(11 hours)

- ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
Bullhe Shah: Jeevan ate Rachna
- ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਪੱਖ
Vichardhara ate Naitik Pakkh
- ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
Ishq Da Sankalp
- ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
Prasang Sahit Vyakhya

ESSENTIAL READINGS

- Ghuman, Bikram Singh (1999) **Sufi Mat Ate Punjabi Sufi Kav**, Waris Shah Foundation, Amritsar.
- Manjit Singh (Dr.) (ed.) (2012) **Punjabi Sufi-Kaav Suraan**, Manpreet Prakashan, Delhi.

SUGGESTED READINGS:

- Attarjit Singh and Gurcharan Singh (eds.) (2009) **Bullhe Shah**, Arsee Publishers, Delhi.
- Baddan, Baldev Singh (Dr.), Singhal, Dharmpal (Dr.) (2017) **Sheikh Farid, Shah Hussain, Bullhe Shah Jeevan Te Rachna**, Lakshya Publications, Delhi.
- Bedi, Kala Singh (Dr.) (2011) **Bullhe Shah: Alochnatmak Adhyan**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- Gurdev Singh (2005) **Punjabi Sufi Kav Da Itihas**, Punjabi Academy, Delhi.
- Gurmukh Singh (Dr.) (ed.) (1997) **Sufiwad** By Gurmeet Singh (Prof.), Lokgeet Parkashan, Chandigarh.
- Jaggi, Gursharan Kaur (Dr.) (ed.) (2009) **Sheikh Farid : Jiwan Chintan Ate Bani** By Dr. Rattan Singh Jaggi, Arsee Publishers, Delhi.
- Noor, Sutinder Singh (ed.) (1997) **Punjabi Sufi Kaav**, Sahit Academy, New Delhi.
- Sahib Singh (1977) **Salok Te Shabad Farid Ji Steek**, Singh Brothers, Bazar Mai Seva, Amritsar.
- Sheetal, Jeet Singh (Dr.) (1978) **Shah Hussain Jeevan Te Rachna**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- Sheetal, Jeet Singh (Dr.) (1970) **Bullhe Shah Jeevan Te Rachna**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- Sukhdev Singh (Dr.) (ed. & trans.) (2011) **Punjabi Sufi Kav (1460-1900)**, Dr. Lajwanti Rama Krishana, Lokgeet Parkashan, Chandigarh.

- Talwara, Gurcharan Singh (Prof.) (2012) **Sufi Mat Vichardhara**, Vikas Ate Silsale, Waris Shah Foundation, Amritsar.

MAGAZINES/JOURNALS

- Alochana, **Bharti Sufi Sahit Vishesh Ank**, Ank 222, October 2009-March 2010, Punjabi Sahit Academy, Delhi.
- Punjabi Duniya (1964) **Sufi Sahit Ank**, Bhasha Vibhag Punjab, Patiala.
- Khoj Patrika, Jaggi, **Sufi Kav Ank** 33, March 1989 Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- Khoj Darpan, **Punjabi Sufi Kav Vishesh Ank**, July 1998, Guru Nanak Dev University, Amritsar.
- Samdarshi, **Sufi Vishesh Ank**, Punjabi Academy, Delhi.

DICTIONARIES

- Jaggi, Gursharan Kaur (Dr.) (ed.) (2015) **Punjabi Sufi Kav Kosh**, Gracious Book, Patiala.
- Talwara, Gurcharan Singh (Prof.) (2016) **Sufi Mat Sankalp Kosh**, Waris Shah Foundation, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

Category IV

COMMON POOL OF Discipline Specific Elective COURSES (DSE) OFFERED BY THE DEPARTMENT OF PUNJABI

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE (DSE-5) HAAS RAS DA PUNJABI SAHIT

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Haas Ras da Punjabi Sahit (DSE-5)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 8 th Standard or Working knowledge of Punjabi language

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

LEARNING OBJECTIVE:

- To define literary terms related to satire and recognize satiric forms, structures, modes, and related devices.
- To explain the forms, structures, and common characteristics of verse satire, satiric drama, and fiction
- To craft formal literary analyses of a variety of texts, using satire theory as the method of analysis.

LEARNING OUTCOMES:

- The students will be able to describe the classical origins and evolution of satire in Punjabi literature.
- They will understand the satire as a literary genre.
- They will understand form, style, characteristics of the satire Literature.

Unit-I: ਹਾਸ ਰਸ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Haas Ras Da Punjabi Sahit: Sidhantak Paripekh) (12 hours)

- ਹਾਸ ਰਸ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ
Haas Ras di Paribhasha
- ਹਾਸ ਰਸ ਇਕ ਸਾਹਿਤਕ ਰੂਪ ਵਜੋਂ
Haas Ras ik Sahitak Roop Vajon
- ਹਾਸ ਰਸ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਮੁਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Haas Ras de Punjabi Sahit Naal Mudhali Jaan-Pachhan
- ਹਾਸ ਰਸ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ
Haas Ras de Punjabi Sahit di Sarthakta

Unit-II: ਹਾਸ ਰਸ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ (Haas Ras di Punjabi Kavita) (11 hours)

- ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ: ਪਹਿਲ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ
Charan Singh Shaheed: Pahal, Shanti da Imtihaan
- ਵਿਧਾਤਾ ਸਿੰਘ ਤੀਰ: ਗੋਗਰ ਮਲ, ਦੋਹਾ ਦੇ ਵਿਚ ਤੀਜਾ ਰਲਿਆ ਤਾਂ ਝੁੱਗਾ ਗਲਿਆ
Vidhata Singh Teer: Gogarh Mal, Doha de vich Teeja Raleya Taan Jhugga Galeya
- ਈਆ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ: ਹੱਥ ਪੁਰਾਣੇ ਖੇਸ਼ਰੇ ਬਸੰਤੇ ਹੋਰੀਂ ਆਏ, ਲੀਡਰ
Bhayia Ishar Singh: Hath Purane Khosre Basante Hori Aaye, Leader
- ਹਰਮੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹਰਜੀ: ਮਾਰੂਤੀ, ਬਾਪੂ ਦਾ ਟਰੰਕ
Harmohinder Singh Harji: Maruti, Baapu da Trunk

Unit-III: ਹਾਸ ਰਸ ਦੇ ਲੋਕ ਰੰਗ (Haas Ras de Lok Rang) (11 hours)

- **ਕਸਬੀ ਲੋਕ:** ਹਕੀਮ, ਵੈਦ, ਡਾਕਟਰ, ਮੰਗਤੇ, ਚੋਰ-ਚਕਾਰ, ਕਬਾੜੀ, **ਸਕੂਲ ਹਾਸੇ:** ਅਧਿਆਪਕ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਪੜ੍ਹਿਆ-ਅਨਪੜ੍ਹਿਆ
Kasbi Lok: Hakeem, Vaid, Doctor, Mangte, Chor-Chakaar, Kabaarhi, **School Haase:** Adhyapak te Videyarthi, Videyarthi te Videyarthi, Padhiya-Anpadheya
- **ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਮੀਲ-ਪੱਥਰ:** ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀ, ਸ਼ਾਦੀ ਵਾਲਾ ਘਰ, ਜੰਵ ਤੇ ਜਾਂਵੀ, ਛੰਦ, ਡੋਲੀ ਤੁਰਨੀ, ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ, ਅਗਲੇ ਜਹਾਨ ਵਿਚ
Zindagi De Meel-Patthar: Viah-Shadi, Shadi Wala Ghar, Janjh te Jaanjhi, Chhand, Doli Turni, Akaal Chalaana, Agle Jahaan Vich
- **ਰਿਸ਼ਤੇ-ਨਾਤੇ:** ਕੁੜੀ ਦਾ ਸਹੁਰਾ ਪਰਿਵਾਰ, ਸੱਸ, ਸਹੁਰਾ, ਨਣਦ-ਭਰਜਾਈ, ਦਿਓਰ-ਭਰਜਾਈ, ਜੇਠ-ਜਠਾਈ, ਛੜੇ-ਛਾਂਗ, ਗੁਆਂਢੀ, ਮਾਲ ਡੰਗਰ
Rishte-Naate: Kudi da Sohra Parivar, Sass, Sohara, Nannad-Bharjai, Deor-Bharjai, Jaith-Jathani, Charhe-Chhaang, Guandhi, Maal Dangar

- **ਲੋਕ ਅਸਥਾਨ:** ਮੇਲਾ, ਕਚਹਿਰੀ, **ਹਾਸ ਮਾਹਲਾ:** ਸ਼ਟੱਲੀ, ਸੁਥਰਾ, ਸ਼ੇਖ ਚਿੱਲੀ, ਰਾਜਾ ਭੋਜ, ਬੂਝ ਬੁਝੱਕੜ, ਗੱਪ ਗਿਆਨ: ਗੱਪ, ਗੱਪ-ਬਾਜ਼ੀ

Lok Asthaan: Mela, Kachaheri, **Haas Maahlaan:** Shattli, Suthra, Sheikh Chilli, Raja Bhoj, Boojh Bujhkkad, **Gapp Gian:** Gapp, Gapp-Baazi

Unit-IV: ਹਾਸ ਰਸ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ (Haas Ras Di Punjabi Vartak) (11 hours)

- ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਦੀ: ਅਖਬਾਰ ਵਿਚਾਰੀ ਕੀ ਕਰੇ
Jaswant Singh Virdi: Akhbaar Vichaari ki Kare
- ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੱਧੂ: ਭਾਈਆ ਦੌਲਤੀ ਦੀ ਵਲੈਤੀ ਲੇਖਕ ਨਾਲ ਗੋਸ਼ਟੀ
Pritam Sidhu: Bhaaia Daulti di Walaiti Lekhak Naal Goshti
- ਸ਼ੇਰ ਜੰਗ ਜਾਂਗਲੀ: ਕਿੱਸਾ ਇਕਬਾਲ ਦੀ ਸਾਈਕਲ ਦਾ
Sher Jang Jaangli: Qissa Iqbal di Cycle da
- ਕੇ.ਐਲ. ਗਰਗ: ਦੌੜਦਾ ਹੋਇਆ ਦੇਸ਼
K.L. Garg: Daurda Hoeya Desh

ESSENTIAL READINGS:

- Garg, K.L. (Ed.) (2017) **Khoonday Walay Babbay (Satirical Poems)**, National Book Shop, Delhi.
- Garg, K.L. (Ed.) (1996) **Vyang-Tarang (collected Essays of the Humour & Satire)**, Punjabi Sahit Academy, Chandigarh and National Book Shop, Delhi.
- Kuljind, Mangat (2020) **Has Vyang Dey Sidhant**, Arsee Publishers, New Delhi.
- Neki, Jaswant Singh (2011) **Punjabi Hass Vilas**, National Book Trust, India, New Delhi.

SUGGESTED READINGS:

- Sarabjeet Singh (2015) **Haas Viyung: Sidhantak te Viharak Paripekh (Smalochna)**, Gracious Books, Patiala.
- Humrahi, Atam (Dr.) (1989) **Loknayanik Viyangkari**, Punjabi University, Patiala
- Bhupal, Dalip Singh (1991) **Punjabi Vartak Vich Haas Viyang**, Naveen Prakashan, Amritsar
- Prem Narayan Tondon (ed.) (1996) **Hindi Sahitya Main Haasya Aur Viyang**, Hindi Sahitya, Lucknow
- Southerland, James (1958) **English Satire**, Cambridge, University Press, Harvard.

INTERNET RESOURCES:

<https://www.punjabi-kavita.com/PunjabiHumorousPoems>,

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard resource books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE (DSE-6)

PUNJABI MINNI KAHANI

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Punjabi Minni Kahani (DSE-6)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 10 th Standard or <i>Basic knowledge of Punjabi language</i>

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

LEARNING OBJECTIVES:

- The course is designed to analyse Punjabi Minni stories and understand their significance to Punjabi culture.
- The course will develop an attribute towards the narrative style of the author.
- It will encourage the students to appreciate the significance of stylistic and rhetorical features of the text.
- It will help them to explain and analyse the thematic aspects of minni story.

LEARNING OUTCOMES:

- The students will be able to compose Minni stories of their own.
- They will be able to recognize formal characteristics of Punjabi Minni story.
- They will perceive and appreciate the significance of the historical and cultural context of Punjab depicted in Minni stories.

Unit-I: ਪੰਜਾਬੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Punjabi Minni Kahani: Sidhantak Paripekha) **(12 hours)**

- ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਰੂਪ
Minni Kahani : Paribhasha ate Saroop
- ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ: ਅੰਤਰ ਸੰਵਾਦ
Nikki Kahani ate Minni Kahani: Antar Samvad
- ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਹੋਰ ਵਿਧਾਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਤਾ
Minni Kahani di Hor Vidhavan Naalo Vakkharta
- ਪੰਜਾਬੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
Punjabi Minni Kahani da Nikas ate Vikas

Unit-II: ਪੰਜਾਬੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ: ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Punjabi Mini Kahani : Visha Pakkh, Kala Pakkh, Mool Sarokar, Alochnatmak Adhyan) **(11 hours)**

- ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਖੇਮਕਰਨੀ: ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੈਲੇ: ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਮਕਾਨ, ਪ੍ਰਿੰ. ਸੁਲੱਖਣ ਮੀਤ: ਰਿਸ਼ਤਾ
Harbhajan Singh Khemkarni: Pehla Kadam, Surinder Kaile: Kiraye da Makan, Principal Sulakkhan Meet: Rishta
- ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਅਗਰਵਾਲ: ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਟ੍ਰੇ, ਜਸਬੀਰ ਢੰਡ: ਜਵਾਬ, ਕਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੂਰੀ: ਸੰਤਰੇ
Shyam Sunder Agarwal: Tutti Hoi Tray, Jasbir Dhand: Jawab, Karamveer Singh Suri: Santre
- ਨਿਰੰਜਨ ਬੋਹਾ: ਨਵੇਂ ਦਿਸਹਦੇ, ਡਾ. ਸ਼ਾਮ ਸੁੰਦਰ ਦੀਪਤੀ: ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰ ਰਿਸ਼ਤਾ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਰਾਣਾ: ਪੁੱਤਰ-ਜਵਾਈ
Niranjan Boha: Naven Disahade, Dr. Shyam Sunder Deepti: Gair Hazar Rishta, Harpreet Rana: Puttar-Javai
- ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਰ: ਵੰਡ, ਡਾ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਖਾਹਰਾ: ਪੀੜ੍ਹੀ ਅੰਤਰ, ਡਾ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਡਾਲਾ: ਪਰਾਲੀ ਦਾ ਸੇਕ
Naib Singh Mander: Wand, Dr. Baldev Singh Khahra: Peerhi Antar, Dr. Karamjit Singh Nadala: Paraali Da Sek

Unit-III: ਪੰਜਾਬੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ: ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Punjabi Mini Kahani: Visha Pakkh, Kala Pakkh, Mool Sarokar, Alochnatmak Adhyan) **(11 hours)**

- ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂਰ: ਕਾਲਾ ਕੋਟ ਲਾਲ ਫਰਾਕ, ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਏ ਕੁਲਰੀਆਂ: ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਨੀਂਹ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਸ਼ਲ: ਯੋਧਾ
Bikramjit Singh Noor: Kala Coat Lal Farak, Jagdish Rai Kulrian: Rishtian Di Neenh, Kulwinder Kaushal: Yodha

- ਹਰਜਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ ਕੰਗ: ਗੈਸਟ ਰੂਮ, ਵਿਵੇਕ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਚਿੰਨ੍ਹ, ਡਾ. ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਕੈਲੇ: ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ
Harjinderpal Kaur Kang: Guest Room, Vivek: Prashan-Chinh, Dr. Harnek Singh Kailey: Rashan Card
- ਬਲਬੀਰ ਪਰਵਾਨਾ: ਮਜ਼ਬੂਰੀ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਰੇਟਾ: ਅਕ੍ਰਿਤਘਣ, ਪਰਦੀਪ ਕੌੜਾ: ਵੀਹਾਂ ਦਾ ਨੋਟ
Balbir Parvana: Majboori, Darshan Singh Bareta: Akritghana, Pardeep Kauda: Veehan da Note
- ਤ੍ਰਿਪਤ ਭੱਟੀ: ਛੇਕ, ਨੂਰ ਸੰਤੋਖਪੁਰੀ: ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸੋਗ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਭਾਟੀਆ: ਕਮਾਈ
Tripat Bhatti: Chhek, Noor Santokhpuri: Aapne Hisse Da Sog, Manpreet Kaur Bhatia: Kamai

Unit-IV: ਪੰਜਾਬੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ: ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
(Punjabi Mini Kahani: Visha Pakkh, Kala Pakkh, Mool Sarokar, Alochnatmak Adhyan) (11 hours)

- ਪ੍ਰੀਤ ਨੀਤਪੁਰ: ਦਾੜੀ 'ਚ ਗੁਆਚੇ ਹੰਝੂ, ਸਤਿਪਾਲ ਖੁੱਲਰ: ਰਿਸ਼ਤੇ, ਬਲਰਾਜ ਕੁਹਾੜਾ: ਬੁੱਕਲ ਦਾ ਨਿੱਘ
Preet Nitpur: Daarhi ch Guache Hanjhu, Satpal Khullar: Rishte, Balraj Kuhada: Bukal Da Nigh
- ਰਣਜੀਤ ਆਜ਼ਾਦ ਕਾਂਝਲਾ: ਕੰਜਕ, ਇੰਜ. ਡੀ.ਐਮ.ਸਿੰਘ: ਸਮਰਥ ਬਾਊ ਜੀ, ਦਰਸ਼ਨ ਧੰਜਲ: ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ
Ranjit Azad Kanjhla: Kanjak, Er. D. M. Singh: Samrath Baau Ji, Darshan Dhanjal: Aapne-Aapne Bhaag
- ਬੋਹਰ ਸਿੰਘ ਮੱਲਣ: ਪਾਣੀ ਦਾ ਘੁਟ, ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਜੰਬਰ: ਵਾਪਸੀ, ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ: ਮਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
Bohar Singh Malhan: Paani Da Ghutt, Pragat Singh Jambar: Wapsi, Makkhan Singh Chauhan: Maa Da Faisala
- ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੋਗਨਾ: ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ, ਵੀਨਾ ਅਰੋੜਾ: ਮਿਹਨਤਾਨਾ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਕੜੋਨਾ: ਕਿਲਕਾਰੀਆਂ
Harinder Singh Gogna: Roji Roti, Veena Arora: Mehantana, Balwinder Singh Makrhauna: Kilkarian

ESSENTIAL READINGS:

- Kalley, Surinder (2013) **Anu Kahanian (Mini Stories)**, Anu Manch, Ludhiana.
- Sohal, Sarbjeet Kaur (Dr.) (Ed.), (2017) **Kujje vich Samunder (A Collection of Mini Stories)**, Unistar Books Pvt. Ltd. S.A.S. Nagar Mohali, Chandigarh.
- Suri, Karamvir Singh (2019) **Mini Kahani: Sarup, Sidhant te Vikas (Punjabi)**, Punjabi University, Patiala.

SUGGESTED READINGS:

- Dhaliwal, Baldev Singh (2017) **Punjabi Kahaani da Itihaas**, Punjabi Academy, Delhi.
- Harbhajan Singh (Dr.) (2010) **Rachna Sanrachna**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.
- Jagbir Singh. (1999) **Punjabi Galap Sansar**, Wellwish Publishers, New Delhi.
- Karanjit Singh (Ed.) (2010) **Punjabi Galap Adhyan De Badalde Paripekha**, Sahit Akademi, New Delhi.
- Piara Singh (Prof.) (2004) **Punjabi Galap: Sidhant, Itihas te Pravirtian**, New Book Company, Mai Hiran Gate, Jalandhar.

- Uppal, Savinder Singh, **Punjabi Kahani: Saroop, Sidhant ate Vikas**, Punjabi University, Patiala.

MAGAZINES/RESEARCH JOURNALS:

- Karamjit Kaur (Main Ed.) Punjabi Duniya (October-December 2020, Ank: 10-12), Director, Bhasha Vibhag, Punjab

INTERNET RESOURCES:

- <http://www.christianfort.com/chhinn/index.html>,
- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/handle/10603/381703>,

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE (DSE-7) PUNJABI KHED SAHIT

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Punjabi Khed Sahit (DSE-7)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 8 th Standard or Working knowledge of Punjabi language

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

LEARNING OBJECTIVE:

- To understand the vexed and unique relationship between sports and literature;
- To analyse the various meanings of sports articulated and amplified in literature;
- To appreciate the key theoretical concepts (e.g., spectacle, habitus, nostalgia) which aid in understanding the literature of sport.

LEARNING OUTCOMES:

- The students will identify the varied meanings of sports, which proliferate in the accompanying literatures.
- They will be able to articulate original interpretations of sports literature and culture in a scholarly essay.
- They will develop an interest in sports and physical activities.

Unit-I: ਪੰਜਾਬੀ ਖੇਡ ਸਾਹਿਤ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Punjabi Khed Sahit: Sidhantak Paripekh) (12 hours)

- ਖੇਡ ਸਾਹਿਤ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਰੂਪ
Khed Sahit: Paribhasha ate Saroop
- ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ: ਅੰਤਰ ਸੰਵਾਦ

- Khedan ate Sahit: Antar Samvad
- ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਸਾਰਥਕਤਾ
- Khedan di Jeevan Vich Sarthakta
- ਪੰਜਾਬੀ ਖੇਡ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ
- Punjabi Khed Sahit da Itihas

Unit-II: ਪੰਜਾਬੀ ਖੇਡ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ (Punjabi Khed Sahit Naal Sambandhat Rekha Chittar) (11 hours)

- ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪੇਲੇ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪਨਾਮ
- Punjab da Pele Jarnail Singh Panaam
- ਫਲਾਇੰਗ ਸਿੱਖ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ
- Flying Sikh Milkha Singh
- ਹਾਕੀ ਦਾ ਗੋਲ ਕਿੰਗ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ
- Hockey da Goal King Balbir Singh
- ਕਿਆ ਬਾਤਾਂ ਬਾਬਾ ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ
- Kiya Bataan Baba Fauja Singh Dian

Unit-III: ਪੰਜਾਬੀ ਖੇਡ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਹਾਣੀਆਂ (Punjabi Khed Sahit Naal Sambandhat Kahaniyan) (11 hours)

- ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ: ਜਦੋਂ ਢੋਲ ਵੱਜਦਾ ਹੈ
- Kartar Singh Duggal: Jadon Dhol Vajda Hai
- ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ: ਸੌ ਮੀਲ ਦੀ ਦੌੜ
- Balwant Gargi: Sau Meel di Daur
- ਗਵੰਤ ਰਸੂਲਪੁਰੀ: ਰਵੀ ਡਿਫੈਂਡਰ
- Bhagwant Rasulpuri: Ravi Defender
- ਪ੍ਰਿੰ. ਸਰਵਨ ਸਿੰਘ: ਆਖਰੀ ਕਬੱਡੀ
- Principal Sarwan Singh: Aakhri Kabaddi

Unit-IV: ਪੰਜਾਬੀ ਖੇਡ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਨਾਵਲ: ਗੋਲਡਨ ਪੰਚ (Punjabi Khed Sahit Naal Sambandhat Novel: Golden Punch) (11 hours)

- ਗੋਲਡਨ ਪੰਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ
- Golden Punch da Visha Pakkh
- ਗੋਲਡਨ ਪੰਚ ਦਾ ਕਲਾ ਪੱਖ
- Golden Punch da Kala Pakkh
- ਗੋਲਡਨ ਪੰਚ ਦੀ ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ
- Golden Punch di Patar Usari

- ਗੋਲਡਨ ਪੰਚ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
Golden Punch da Alochnatmak Adhyan

ESSENTIAL READING:

- Sarwan Singh (Prin.) (2020) **Khed Khidari**, Sangam Publication, Samana.
- Sandhu, Balwant Singh (ed.) (2023) **Chonavian Khed Kahanian**, Manpreet Prakashan, Delhi.
- Sandhu, Balwant Singh (ed.) (2022) **Golden Punch**, Chetna Prakashan, Ludhiana.

SUGGESTED READING:

- Sarwan Singh (1982) **Khed Khidari**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala
- Sarwan Singh (Prin.) (2020) **Khed Sahit de Moti**, Sangam Publication, Samana
- Gill, Navdeep Singh (2021) **Udana Baaz Olympian**, Gurbachan Singh Randhawa, Unistar Books Private Limited, Chandigarh
- Karam Singh (Prof.) (2007) **Mallan Dian Gallan**, Acursia Printographia, Patiala.

INTERNET RESOURCES:

<https://punjabtimesusa.com/news/?cat=20>,
https://youtu.be/gEKSt_TNGnk
<https://bigbaat.com/%E0%A8%B2%E0%A9%87%E0%A8%96-%E0%A8%AA%E0%A9%B0%E0%A8%9C%E0%A8%BE%E0%A8%AC-%E0%A8%A6%E0%A9%80%E0%A8%86%E0%A8%82-%E0%A8%B2%E0%A9%8B%E0%A8%95-%E0%A8%96%E0%A9%87%E0%A8%A1%E0%A8%BE%E0%A8%82/>,
https://pa.wikipedia.org/wiki/%E0%A8%AA%E0%A9%B0%E0%A8%9C%E0%A8%BE%E0%A8%AC_%E0%A8%A6%E0%A9%80%E0%A8%86%E0%A8%82_%E0%A8%B5%E0%A8%BF%E0%A8%B0%E0%A8%BE%E0%A8%B8%E0%A8%A4%E0%A9%80_%E0%A8%96%E0%A9%87%E0%A8%A1%E0%A8%BE%E0%A8%82,

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard resource books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE (DSE-8) PRERNA DAYAK PUNJABI VARTAK

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Prerna Dayak Punjabi Vartak (DSE-8)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 8 th Standard or Working knowledge of Punjabi language

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

LEARNING OBJECTIVE:

- To create motivational appeal towards human values through literature.
- To nurture moral and social Values and Loyalty among the students.
- To create awareness on about the specially abled people.

LEARNING OUTCOMES:

- The students will identify and analyse how authors motivate readers through their writings.
- They will articulate what makes a particular course of action ethically defensible in the given situation.
- They will apply the resolutions of the motivational writings in their academic settings, including focused and interdisciplinary research

Unit-I: ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਸਾਹਿਤ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Prernadayak Sahit: Sidhantak

Paripekh)

(12 hours)

- ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਸਾਹਿਤ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਰੂਪ
Prernadayak Sahit: Paribhasha ate Saroop
- ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ

- Prernadayak Sahit Prerna de Sarot Vajon
- ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ
Prernadayak Sahit di Sarthakta
 - ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ: ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Prernadayak Punjabi Vartak: Mudhali Jaan-Pachhan

Unit-II: ਦਿਵਿਆਂਗ ਜੀਵਨੀਮੂਲਕ ਅੰਸ਼ (Divyang Jivanimulak Ansh) (11 hours)

- ਅਣ ਛਿਪਿਆ ਸੂਰਜ: ਸਟੀਫਨ ਹਾਕਿੰਗ
Ann Chipeya Suraj: Stephen Hawking
- ਪੀੜਾਂ ਪਰੁੰਨੇ ਫਲਸਫੇ ਦੀ ਗਰਜ਼: ਹੈਲਨ ਐਡਮਜ਼ ਕੈਲਰ
Peerha Parunne Falsaphe di Garz: Helen Adams Keller
- ਕਾਢਾਂ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ: ਥੋਮਸ ਐਲਵਾ ਐਡੀਸਨ
Kaadhan da Badshah: Thomas Alva Edison
- ਪਰਬਤ ਜੇਡਾ ਜੇਰਾ: ਅਰੁਨਿਮਾ ਸਿਨਹਾ
Parbat Jedda Jera: Arunima Sinha

Unit-III: ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਿਬੰਧ (Prernadayak Punjabi Nibandh) (11 hours)

- ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ: ਕੰਮ ਦੀ ਚੋਣ
Gurbaksh Singh: Kamm di Chonn
- ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ: ਜੀਵਨ ਮਨੋਰਥ ਦੀ ਉਸਾਰੀ
Narinder Singh Kapoor: Jeevan Manorath di Usari
- ਨਿੰਦਰ ਘੁਗਿਆਣਵੀ: ਜਰੂਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇੰਝ!
Ninder Ghugianvi: Zaroor Ho Sakda Hai Injh!
- ਅਮਰ ਕੋਮਲ: ਸਵੈ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ
Amar Komal: Swai di Pehchan

Unit-IV: ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ: ਗਲੀਏ ਚਿਕੜੂ ਦੂਰਿ ਘਰੁ (Swai-Jeevani: Galiye Chikkad Door Ghar) (11 hours)

- ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
Vanjara Bedi: Jeevan te Rachna
- ਗਲੀਏ ਚਿਕੜੂ ਦੂਰਿ ਘਰੁ: ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ
Galiye Chikkad Door Ghar: Visha Pakkh
- ਗਲੀਏ ਚਿਕੜੂ ਦੂਰ ਘਰੁ: ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ
Galiye Chikkad Door Ghar: Prerna de Sarot Vajon
- ਗਲੀਏ ਚਿਕੜੂ ਦੂਰ ਘਰੁ: ਕਲਾ ਪੱਖ
Galiye Chikkad Door Ghar: Kala Pakkh

ESSENTIAL READINGS:

- Baure, Gurmail Singh (ed.) (2015) **Dhur Tare**, Tarak Bharti Prakshan, Barnala.
- Gurbaksh Singh (1996) **Sveh Pooranta di Lagan**, Navyug Publishers, New Delhi.
- Kapoor, Narinder Singh (2002) **Raah-Raste**, Lokgeet Parkashan, Chandigarh.
- VEDI, S.S. Vanjara, (1985) **Galiye Chikad Door Ghar**, Navyug Publishers, Delhi.

SUGGESTED READINGS:

- A.P.J. Abdul Kalam (Trans. Bhullar, Narinder, Samar Jasveer) (2003) **Udar Mann**, Lokgeet Parkashan, Chandigarh.
- Baddan, Baldev Singh (Ed.) (2022) **Dr. Amar Komal de Chonnve Nibandh**, Lakshya Publications, Delhi.
- Goel, Jang Bahadur (2022) **Sahit Sanjeevani**, Singh Brothers, Amritsar
- Brar, Amarjit (2012) **Zindagi Da Teeja Netar**, Duaab Prakashan, Jalandhar
- Brar, Basant Singh (2021) **Vade Lokan Dian Chupiyen Gallan**, Chetna Prakashan, Ludhiana
- Frankl, Viktor E (2004) **Man's Search for Meaning**, Ebury Random House Group Company, Rider, London.
- Lala Hardayal M.A. (Prof. Acchru Singh) (Trans.) (2012) **Swei-Vikas da Marg**, Lokgeet Parkashan, Chandigarh.

INTERNET RESOURCES:

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard resource books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

Category I

Discipline Specific Courses offered by Department of Punjabi for the UG Programme with Punjabi as the Single Core Discipline

[UG Programme for Bachelor in **Punjabi (Honours)** degree in three years]

DISCIPLINE SPECIFIC CORE COURSE- 13 (DSC-13)

MADHKALI PUNJABI SAHIT DA ITIHAS

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Madhkali Punjabi Sahit da Itihas (DSC-13)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 10 th Standard or <i>Working knowledge of Punjabi language</i>

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

Learning Objectives:

- The course is structured to provide students with a comprehensive idea about the development of medieval Punjabi literature and language over the ages.
- The course will trace the trajectory of the growth of Punjabi literature from the period of its inception, dating back to the 12th century to the 19th Nine century.
- The course is also designed to help the students to develop an understanding of the structural development of the Punjabi language and literature and also to inform them about the various external linguistic influences that have contributed to the making of the language as we now know it to be.

Learning Outcomes:

- The course will offer extensive insight into the history of medieval Punjabi literature, while laying special emphasis on various literary movements, genres and writers that are held to be the representatives of their times.
- The students will be able to evaluate the ways, socio-cultural and historical phenomena influence the literary production of a particular period.
- By familiarizing students with the socio-cultural ambience and the discursive frameworks of various ages, the course helps them to develop a nuanced appreciation of the literary stalwarts of those times.
- The students are also offered an in-depth understanding on the growth of the Punjabi language under the influence of various other languages including Sanskrit and Persian.

Unit- I: ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਦੌਰ (Punjabi Sahit da Mudhla Daur) (12 hours)

- ਮੱਧਕਾਲ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Madhkaal Bare Sankhep Jaan-Pachhan
- ਮੱਧਕਾਲ ਦੇ ਸਮਾਜਕ-ਰਾਜਨੀਤਕ ਮਸਲੇ
Madhkaal de Smajak-Rajnitak Masle
- ਨਾਥ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਿਤ
Naath Jogiyan da Sahit
- ਲੋਕ ਵਾਰਾਂ
Lok Varan

Unit-II: ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ (Gurmat Kaav Dhara) (11 hours)

- ਗੁਰੂ ਬਾਣੀਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Guru Banikaran Naal Sankhep Jaan-Pachhan
- ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪਾਕਾਰ (ਸ਼ਬਦ, ਸਲੋਕ, ਪਦ, ਬਾਰਾਂਮਾਂਹ)
Gurmat Kaav de Parmukh Roopakar (Shabad, Salok, Pad, BarahManh)
- ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦਾ ਸਮਾਜਕ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ
Gurmat Kaav da Samajak-Sabhyacharak Pakh
- ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨ ਕਲਾ
Guru Granth Sahib di Sampadan Kala

Unit-III: ਸੂਫੀ ਤੇ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ (Sufi te Qissa Kaav Dhara) (11 hours)

- ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੂਫੀ ਕਵੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Pramukh Sufi Kaviyan Naal Sankhep Jaan-Pachhan
- ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪਾਕਾਰ (ਕਾਫੀ, ਅਠਵਾਰਾ, ਗੰਢਾਂ, ਡਿਉਢਾਂ)
Sufi Kaav de Pramukh Roopakar (Kafi, Athvara, Gandhan, Diodhan)
- ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਿੱਸਾ ਕਵੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Pramukh Qissa Kavian Naal Sankhep Jaan-Pachhan

- ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਦਾ ਸਮਾਜਕ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ
Qissa Kaav da Samajak-Sabhyacharak Pakh

Unit- IV: ਬੀਰ ਕਾਵਿ ਤੇ ਮੱਧਕਾਲੀ ਵਾਰਤਕ (Bir Kaav te Madhkali Vartak) (11 hours)

- ਵਾਰ ਕਾਵਿ: ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
Vaar Kaav: Nikas te Vikas
- ਜੰਗਨਾਮਾ ਕਾਵਿ: ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
Jangnama Kaav: Nikas te Vikas
- ਸਾਖੀ ਤੇ ਜਨਮਸਾਖੀ ਪਰੰਪਰਾ: ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
Sakhi te Janamsakhi Parampara: Nikas te Vikas
- ਗੋਸਟਿ, ਟੀਕਾ, ਨਾਮਾ ਸਾਹਿਤ: ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
Gosht, Teeka, Nama Sahit: Nikas te Vikas

Essential Readings:

- Kasel, Kirpal Singh, Parminder Singh Lamba, Gobind Singh (2002) **Punjabi Sahit di Utpati ate Vikas**, Lahore Book Shop, Ludhiana.
- Parminder Singh (Dr.) (2014) **Punjabi Sahit da Itihas: Aad Kaal to 1700 tak**, Punjabi University, Patiala.

Suggested Readings:

- Gurdev Singh (2005) **Punjabi Sufi Kaav Da Itihaas**, Punjabi Academy, Delhi.
- Jagbir Singh (2004) **Gurmat Kaav da Itihaas**, Punjabi Academy, Delhi.
- Jaggi, Ratan Singh (2014) **Punjabi Sahit da Itihas: 1700 Isvi to 1900 Isvi**, Punjabi University, Patiala.
- Kang, Kulbir Singh (2005) **Punjabi Kissa Kaav da Itihaas**, Punjabi Academy, Delhi.
- Narinder Singh (2002) **Punjabi Sahit di Itihaskari: Ik Drishti**, National Book Shop, Delhi.
- Noor, Sutinder Singh (2005) **Punjabi Vaar-Kaav Da Itihaas**, Punjabi Academy, Delhi.

Internet Resources:

- <https://apnaorg.com/>
- <http://www.panjabdigilib.org/webuser/searches/displayPage.jsp?ID=5150&page=1&CategoryID=1&Searched=>
- <https://pa.wikipedia.org/wiki/%E0%A8%AA%E0%A9%B0%E0%A8%9C%E0%A8%BE%E0%A8%AC%E0%A9%80%E0%A8%B8%E0%A8%BE%E0%A8%B9%E0%A8%BF%E0%A8%A4%E0%A8%A6%E0%A8%BE%E0%A8%87%E0%A8%A4%E0%A8%BF%E0%A8%B9%E0%A8%BE%E0%A8%B8>
- <https://pa.wikipedia.org/wiki/%E0%A8%B8%E0%A8%BC%E0%A9%8D%E0%A8%B0%E0%A9%87%E0%A8%A3%E0%A9%80%E0%A8%AA%E0%A9%B0%E0%A8%9C%E0%A8%BE%E0%A8%AC%E0%A9%80%E0%A8%B8%E0%A8%BE%E0%A8%B9%E0%A8%BF%E0%A8%A4%E0%A8%A6%E0%A8%BE%E0%A8%87%E0%A8%A4%E0%A8%BF%E0%A8%B9%E0%A8%BE%E0%A8%B8>
- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/>

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time

DISCIPLINE SPECIFIC CORE COURSE -14 (DSC-14)

GURMAT SAHIT

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Gurmat Sahit (DSC-14)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 10 th Standard or <i>Working knowledge of Punjabi language</i>

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

Learning Objectives:

- The course is designed to help the students to understand the socio-cultural and religious conditions of the medieval period.
- The course will help to analyse the ways Guru poets responded to the socio-political hierarchy of their times.
- It will develop an understanding about the socio-political and poetical aspects of the Gurmat Kaav.

Learning Outcomes:

- Students will be able to analyse the times of Gurus, and their representations of the human experiences.
- Students will learn about ethical values, and ecological concerns depicted in the Gurmat Kaav.
- They will develop an understanding of the various literary genres used by the Gurus to depict their ideas.

Unit-I ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ (Guru Nanak Dev Ji)

(12 hours)

- ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
Guru Nanak: Jeevan te Rachna
- ਸ਼ਬਦ: ਗਗਨ ਮੈ ਥਾਲੁ, ਮੋਤੀ ਤ ਮੰਦਰ ਉਸਰਹਿ, ਅਰਬਦ ਨਰਬਦ ਧੁੰਦੁਕਾਰਾ
Shabad: Gagan Mai Thaal, Moti ta Mandar Usreh, Arbad Narbad Dhundhukara
- ਸਲੋਕ: ਭੈ ਵਿਚਿ ਪਵਣੁ ਵਹੈ ਸਦਵਾਉ, ਭੰਡਿ ਜੰਮੀਐ ਭੰਡਿ ਨਿੰਮੀਐ, ਦਇਆ ਕਪਾਹ ਸੰਤੋਖੁ ਸੂਤੁ, ਦੀਵਾ ਬਲੈ ਅੰਧੇਰਾ ਜਾਇ
Salok: Bhae Vich Pawan Vahai Sadvaao, Bhand Jammiye Bhand Nimmiye, Daya Kapah Santokh Soot, Deewa Bale Andhera Jaaye
- ਬਾਰਹ ਮਾਹਾ: ਚੇਤ, ਆਸਾਤੁ, ਸਾਵਣਿ, ਮਾਘਿ
Barah Maha: Chet, Aasarh, Sawan, Magh

Unit- II: ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ (Guru Amar Das Ji)

(11

hours)

- ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
Guru Amar Das: Jeevan te Rachna
- ਸ਼ਬਦ: ਏ ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ, ਗਾਵਹੁ ਸਚੀ ਬਾਣੀ, ਜਾਤਿ ਕਾ ਗਰਬੁ ਨ ਕਰੀਅਹੁ ਕੋਈ
Shabad: Ae Man Pyariya, Gaawoh Sacchi Bani, Jaat ka Garb na Kareoh Koi
- ਸਲੋਕ: ਪੜਿ ਪੜਿ ਪੰਡਤਿ ਬੇਦ ਵਖਾਣਹਿ, ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ, ਆਤਮਾ ਦੇਉ ਪੂਜੀਐ, ਅੰਤਰਿ ਕਪਟੁ ਭਗਉਤੀ ਕਹਾਏ
Salok: Parh Parh Pandit Bed Vakhaneh, Satguru Sew Sukh Paya, Aatma deyo Poojeeye, Antar kapat Bhagauti Kahaye
- ਛੰਤ: ਮਿਲੁ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮਾ ਜੀਉ, ਮਨ ਤੂੰ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪੁ ਹੈ, ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੀ ਹਰਿ ਜੀਉ ਰਾਖੈ
Chhant: Mil Mere Preetma Jeeo, Man tu Jot Saroop Hai, Bhagat Jana Kee Har Jeeyo Raakhe

Unit- III: ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ (Guru Arjun Dev Ji)

(11 hours)

- ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
Guru Arjun Dev: Jeevan te Rachna
- ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ: ਪਹਿਲੀਆਂ ਤਿੰਨ ਅਸ਼ਟਪਦੀਆਂ
Sukhmani Sahib: Pehliyan Tinn Ashtpadiyan
- ਸ਼ਬਦ: ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਲੋਚੈ, ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ, ਦੁਖ ਭੰਜਨੁ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਜੀ
Shabad: Mera Man Loche, Tu Mera Pita, Dukh Bhanjan Tera Naam Ji
- ਬਾਰਹ ਮਾਹਾ: ਕਿਰਤਿ ਕਰਮ ਕੇ ਵੀਛੁੜੇ, ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ, ਸਾਵਣਿ ਸਰਸੀ ਕਾਮਣੀ, ਮੰਘਿਰਿ ਮਾਹਿ ਸੇਹੰਦੀਆ
Barah Maha: Kirt Karam ke Vichhrhe, Chet Govind Aradhiye, Sawan Sarsi Kamni, Manghar Maah Sohadiya

Unit-IV: ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ (Guru Angad Dev Ji, Guru Ram Das Ji, Guru Tegh Bahadur Ji) (11 hours)

- ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ, ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
Guru Angad Dev, Guru Ram Das, Guru Tegh Bahadur: Jeevan te Rachna
- ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ: ਅਠੀ ਪਹਰੀ ਅਠ ਖੰਡ, ਜੇ ਸਉ ਚੰਦਾ ਉਗਵਹਿ, ਇਹੁ ਜਗੁ ਸਚੈ ਕੀ ਹੈ ਕੋਠੜੀ, ਨਾਨਕ ਚਿੰਤਾ ਮਤਿ ਕਰਹੁ
Guru Angad Dev: Athi Pehri Ath Khand, Je Sau Chanda Ugwe, Eh Jag Sache Kee Hai Kothrhi, Nanak Chinta Mat Karhau
- ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ: ਆਪੇ ਕੰਡਾ ਆਪਿ ਤਰਾਜੀ, ਤੇਰੇ ਕਵਨ ਕਵਨ ਗੁਣ ਕਹਿ ਕਹਿ ਗਾਵਾ, ਕੋਈ ਆਇ ਮਿਲਾਵੈ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਪਿਆਰਾ
Guru Ram Das: Aape Kanda Aap Traaji, Tere kawan Kawan Gunn Keh Keh Gaawa, Koi Aan Milawe Mera Preetam Pyara
- ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ: ਸਾਧੋ ਮਨ ਕਾ ਮਾਨੁ ਤਿਆਗਉ, ਜਗਤ ਮੈ ਝੂਠੀ ਦੇਖੀ ਪ੍ਰੀਤਿ, ਜੇ ਨਰੁ ਦੁਖ ਮੈ ਦੁਖੁ ਨਹੀ ਮਾਨੈ
Guru Tegh Bahadur: Sadho Man ka Maan Tyago, Jagat Mai Jhoothi Dekhi Preet, Jo Nar Dukh Mai Dukh Nahi Maane

Essential Readings:

- Jagbir Singh (2004), Gurmat Kaav da Itihaas, Punjabi Academy, Delhi.
- <https://www.punjabi-kavita.com/>

Suggested Readings:

- Arshi, Gurcharan Singh (1989) **Punjabi Sahit Da Vichardharak Paripeksh**, Punjabi Academy, Delhi.
- Jagbir Singh (1989) **Madhkali Shabad Sabhiyachar**, Ravinder Parkashan, Delhi.
- Jagbir Singh (1997) **Gurbani Vishav-Drishti ate Vichardhara**, Wellwish Publishers, Delhi.
- Harbhajan Singh (2002) **Patranjali**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.
- Harbhajan Singh (2002) **Sahit Adhyan**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.
- Harbhajan Singh. (2002) **Adhyan ate Adhiyapan**, Guru Nanak Dev University.
- Sahib Singh (2015) **Gurbani Vyakaran**, Singh Brothers, Amritsar.

Magazines/Journals

- Khoj Patrika (2003) **Bani Kaav Roop Vishesh Ank**, Punjabi University, Patiala.
- Khoj Patrika **Banikaar Vishesh Ank**, Punjabi University, Patiala.

Internet Resources:

- https://pa.wikipedia.org/wiki/%E0%A8%97%E0%A9%81%E0%A8%B0%E0%A8%AE%E0%A8%A4%E0%A8%BF_%E0%A8%95%E0%A8%BE%E0%A8%B5%E0%A8%BF%E0%A8%A7%E0%A8%BE%E0%A8%B0%E0%A8%BE
- <https://www.searchgurbani.com/guru-granth-sahib/ang-by-ang>
- <https://www.srigranth.org/servlet/gurbani.gurbani?S=y>
- <https://apnaorg.com/>

- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/>

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

DISCIPLINE SPECIFIC CORE COURSE -15 (DSC-15)

PUNJABI SUFI KAAV

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Punjabi Sufi Kaav (DSC-15)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 10 th Standard or <i>Working knowledge of Punjabi language</i>

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

Learning Objectives:

- The course is designed to learn the origin of Sufism, philosophy of Sufis and relevance of that philosophy in the contemporary scenario.
- The course will help the students to understand how the Sufis changed socio-religious structure of Punjab through their spiritual experiences.
- To analyse the thematic patterns of Punjabi Sufi Poetry and various literary genres used in Sufi poetry.

Learning Outcomes:

- Students will be able to examine the religious diversity and reflection of human experiences of shared spaces in Punjabi society.
- They will examine Punjabi religion and culture through poetic texts written by Sufis.
- They will develop the sense of awareness about the environment and they will realize the inter-relationship between man and environment by a close reading of Sufi poetry.

Unit-I: ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ (Sheikh Farid)**(11 hours)**

- ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
Sheikh Farid: Jeevan ate Rachna
- ਸ਼ਬਦ: ਦਿਲਹੁ ਮੁਹਬਤਿ ਜਿੰਨੁ ਸੇਈ ਸਚਿਆ, ਬੋਲੈ ਸੇਖ ਫਰੀਦੁ ਪਿਆਰੇ ਅਲਹ ਲਗੇ, ਬੇੜਾ ਬੰਧਿ ਨ ਸਕਿਓ ਬੰਧਨ ਕੀ ਵੇਲਾ
Shabad: Dilho Muhabbat Jinn Seyi Saccheya, Bole Sheikh Farid Pyare Allah Lage, Berha Bandh Na Sakeyo Bandhan Kee Wela
- ਸਲੋਕ: ੧ ਤੋਂ ੨੦ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ)
Salok: 1 to 20 (Guru Granth Sahib de Kram Anusar)
- ਸਲੋਕ: ੨੧ ਤੋਂ ੪੦ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ)
Salok 21 to 40 (Guru Granth Sahib de Kram Anusar)

Unit- II: ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ (Shah Hussain)**(11 hours)**

- ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
Shah Hussain: Jeevan ate Rachna
- ਕਾਫੀਆਂ: ਆਉ ਕੁੜੇ ਰਲਿ ਝੁੰਮਰ ਪਾਉ ਨੀਂ, ਆਪ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਬੰਦੈ, ਇਕ ਦਿਨ ਤੈਨੂੰ ਸੁਪਨਾ ਥੀਸਨਿ
Kafiyan: Aao Kurhe Ral Jhoomar Pao Ni, Aap Nu Pachhan Bande, Ik Din Tainu Supna Theesan
- ਕਾਫੀਆਂ: ਆਸ਼ਕ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਇਸ਼ਕ ਕਮਾਵੈ, ਅਸਾਂ ਬਹੁੜਿ ਨਾ ਦੁਨੀਆਂ ਆਵਣਾ, ਮੈਂ ਭੀ ਝੋਕ ਰਾਂਝਣ ਦੀ ਜਾਣਾ
Kafiyan: Aashak Howe Tan Ishq Kamave, Asaan Bahurh Na Duniyan Aawna, Main Bhi Jhok Ranjhan Di Jana
- ਕਾਫੀਆਂ: ਬੰਦੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਛਾਣ, ਦਰਦ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਹਾਲ, ਘੁੰਮ ਚਰਖੜਿਆ ਘੁੰਮ
Kafiyan: Bande Aap Nu Pachhan, Dard Vichhorhe da Haal, Ghumm Charkharhya Ghumm

Unit- III: ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ (Sultan Bahu)**(11 hours)**

- ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
Sultan Bahu: Jeevan ate Rachna
- ਅਲਿਫ਼- ਅੱਲਾ ਚੰਬੇ ਦੀ ਬੂਟੀ, ਅਲਿਫ਼- ਈਮਾਨ ਸਲਾਮਤ ਹਰ ਕੋਈ ਮੰਗੇ, ਅਲਿਫ਼- ਇਹ ਤਨ ਮੇਰਾ ਚਸ਼ਮਾ ਹੋਵੇ
Alif-Allah Chambe Di Booti, Alif- Iman Salamat Har koi Mange, Alif- Eh Tann Mera Chashma Howe
- ਐਨ- ਇਸ਼ਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਡੀ ਰਚਿਆ, ਬੇ- ਬਗ਼ਦਾਦ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਕਿਆ ਨਿਸ਼ਾਨੀ, ਚੇ- ਚੜ੍ਹ ਚੰਨਾਂ ਤੇ ਕਰ ਰੁਸ਼ਨਾਈ
Ain- Ishq Jihna de Haddi Rachya, Be- Baghdad Shehar di kya Nishani, Che- Charh Channan Te Kar Rushnai

- ਦਾਲ- ਦਰਦਮੰਦਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਜੋ ਪੀਂਦੇ, ਦਾਲ- ਦਿਲ ਦਰਿਆ ਸਮੁੰਦਰੋਂ ਡੁੰਘੇ, ਜੀਮ- ਜੋ ਰੱਬ ਮਿਲਦਾ ਨ੍ਹਾਤਿਆਂ ਧੋਤਿਆਂ

Daal- Dardmandan Da Khoon Jo Peende, Daal- Dil Darya Samundaron Doonghe,
Jeem- Je Rabb Milda Naatiyan Dhotiyan

Unit-IV: ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ (Bulleh Shah)

(12 hours)

- ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
Bulleh Shah: Jeevan ate Rachna
- ਕਾਫ਼ੀਆਂ- ਆਉ ਸਈਓ ਰਲ ਦਿਉ ਨੀ ਵਧਾਈ, ਬੁੱਲ੍ਹਾ ਕੀ ਜਾਣਾ ਮੈਂ ਕੌਣ, ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾਵਣ ਆਈਆਂ ਭੈਣਾਂ ਤੇ ਭਰਜਾਈਆਂ
- Kaafiyan- Aao Saiyo Ral Dayo Ni Wadhahi, Bullah Ki Jana Main Kaun, Bulleh Nu Samjhawan Aaiyan Bhaina te Bharjaiyan
- ਕਾਫ਼ੀਆਂ- ਹਾਜੀ ਲੋਕ ਮੱਕੇ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ, ਇਕ ਅਲਫ਼ ਪੜ੍ਹੋ ਛੁੱਟਕਾਰਾ ਏ, ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਨਵੀਓਂ ਨਵੀਂ ਬਹਾਰ
Kaafiyan- Haji Lok Makke Nu Jande, Ikk Alaf Parhen Chhutkara Ae, Ishq Di Naviyon Navi Bahar
- ਅਠਵਾਰਾ- ਸੋਮਵਾਰ, ਬੁੱਧਵਾਰ, ਜੁੰਮੇਰਾਤ, ਜੁੰਮਾ
Athvara- Somvar, Budhvar, Jummeerat, Jumma

Essential Readings:

- Gurdev Singh (2005), Punjabi Sufi Kaav Da Itihaas, Punjabi Academy, Delhi.
- <https://www.punjabi-kavita.com/Punjabi-Sufi-Poetry-U.php>

Suggested Readings:

- Atarjit Singh and Gurcharan Singh (Eds.) (2009) **Bulle Shah**, Arsee Publishers, Delhi.
- Bir, Sohinder (Dr.) (2005) **Bulle Shah Da Sufi Anubhav**, Waris Shah Foundation, Amritsar.
- Ghuman, Bikram Singh (Ed.) (1999) **Sufimat ate Punjabi Sufi Kaav**, Waris Shah Foundation, Amritsar.
- Gurmukh Singh (Ed.) (1997) **Sufiwaad**, Lokgeet Parkashan, Chandigarh.
- Jaggi, Gursharan Kaur (Dr.) (Ed.) (2009) **Sheikh Farid: Jiwan, Chintan ate Bani**, Arsee Publishers, Delhi.
- Jagjit Singh (Dr.) (2005) **Sheikh Farid Da Kaav Parvachan**, Waris Shah Foundation, Amritsar.
- Randhawa, Satinder Kaur (2013) **Punjabi Sufi Kaav: Ik Vishleshann**, Ravi Sahit Parkashan, Amritsar.
- Shahi, Uddham Singh (Dr.) (2003), **Punjabi Sufi Kaav: Roop Vigyanik Adhyan**, Ravi Sahit Parkashan, Amritsar.
- Talwara, Gurcharan Singh (Prof.) (2005), **Sufimat ate Ruhaniyat**, Waris Shah Foundation, Amritsar.

Magazines/Journals

- Sukhdev Singh (Ed) **Alochna** (Ank: 272, October 2009 - March 2010), Punjabi Sahit Academy, Ludhiana.

Internet Resources:

- <https://sufinama.org/poets/punjabi-sufi-poet>
- <https://apnaorg.com/>
- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/>

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time

Category II

(Discipline Specific Core Courses for Undergraduate Programme of study with Punjabi as one of the Core Disciplines)
(B.A. Programmes with Punjabi as Major discipline)

DISCIPLINE SPECIFIC CORE COURSE – 9 (DSC-9) **ADHUNIK PUNJABI KAAV**

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
ADHUNIK PUNJABI KAAV (DSC- 9)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 8 th Standard or <i>Basic knowledge of Punjabi language</i>

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

LEARNING OBJECTIVES:

- To introduce the students to the modernity and its relation to Punjabi Poetry.
- To understand philosophical and ideological background of Punjabi poetry.
- To comprehend them with the development of various trends in Modern Punjabi Poetry.
- To view Modern Punjabi Poetry in its socio-cultural and political contexts.
- To understand the theme, structure and style in various genres of Modern Punjabi poetry.
- To recognize and identify different formal rhythmic properties of poems and of language as a whole.
- To evaluate the creative and analytical sensibility of the students.

LEARNING OUTCOMES:

- The students will be able to analyse various elements of poetry such as diction, tone, form, genre, imagery, figures of speech, symbolism, theme, etc.
- They will be able to identify various forms and genres of poetry such as Nazam, Ghazal, Rubai and Free Verse etc.
- The course will facilitate them to understand the socio-cultural, economic and political concerns of Punjabi society reflected in Punjabi poetry.
- It will broaden their vocabulary and develop an appreciation of language and its connotations and denotations.
- They will develop a feeling of sensitivity depicted in poetry.
- Students will learn to do practical analysis of poetry with the help of different approaches.

Unit I: ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Adhunik Punjabi Kavita: Sidhantak Paripekh) (12 hours)

- ਕਵਿਤਾ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਤੱਤ
Kavita : Paribhasha, Prakirti ate Tatt
- ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਨਿਕਾਸ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
Adhunik Punjabi Kavita : Nikas, Vikas ate Visheshtavan
- ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
Adhunik Punjabi Kavita : Pramukh Praviratian
- ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰ
Adhunik Punjabi Kavita: Pramukh Sarokar

Unit II: ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਕਾਰ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਲੱਛਣ (Adhunik Kaav Roopakar: Paribhasha ate Lachhan) (11 hours)

- ਨਜ਼ਮ
Nazam
- ਗ਼ਜ਼ਲ, ਗੀਤ
Ghazal, Geet
- ਰੁਬਾਈ, ਹਾਇਕੂ
Rubai, Haiku
- ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਕਵਿਤਾ
Khulli Kavita

Unit III: ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ (Bharti Punjabi Kavian Dian Kavitavan) (11 hours)

- ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ : ਅੱਜ ਆਖਾਂ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ, ਅੰਨਦਾਤਾ
Amrita Pritam: Ajj Aakhan Waris Shah Nu, Anndata

- ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ: ਅਸਾਂ ਤਾਂ ਜੋਬਨ ਰੁੱਤੇ ਮਰਨਾ, ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ
Shiv Kumar Batalvi: Asan Tan Joban Rutte Marna, Ishtihaar
- ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ: ਆਇਆ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ, ਮਰ ਰਹੀ ਹੈ ਮੇਰੀ ਭਾਸ਼ਾ
Surjit Patar: Aya Nand Kishore, Mar Rahi Hai Meri Bhasha
- ਮਨਮੋਹਨ: ਸੁਭਾਅ, ਡਰ
Manmohan: Subhah, Darr

Unit IV: ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ (Parvasi Punjabi Kavian Dian Kavitanavan) (11 hours)

- ਅਮਰਜੀਤ ਚੰਦਨ (ਯੂ.ਕੇ.): ਦੋਹੜੇ, ਤੋਤਾ ਘੋੜਾ ਤੇ ਬੰਦਾ
Amarjit Chandan (U.K.): Dohreh, Tota Ghora te Banda
- ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ (ਅਮਰੀਕਾ): ਲਾ ਜੀ ਆਪਣੀ ਮੋਹਰ ਸਮੇਂ ਨੂੰ, ਮਸਤੀ ਮੁਹੱਬਤ
Randhir Singh (America): La Ji Apni Mohar Samay nu, Masti Muhabbat
- ਸੁਰਜੀਤ ਕਲਸੀ (ਕੈਨੇਡਾ): ਔਰਤ ਦੇ ਹੱਥ, ਘਰ
Surjit Kalsi (Canada): Aurat De Hath, Ghar
- ਰਾਜਵਿੰਦਰ (ਜਰਮਨੀ): ਜੀਵਨ-ਜੁਗਤ, ਸ਼ਬਦ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਤੇ ਮੈਂ
Rajvinder (Germany): Jeevan-Jugat, Shabad Shisha te Mae

ESSENTIAL READINGS

- Jaggi, Rattan Singh (Dr.) (2003) **Sahit De Roop**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- Jaswinder Singh (2011) **Adhunik Punjabi Kav (1950-2010)**, Sahitya Akademi, Delhi.
- Noor, Sutinder Singh (ed.) (2006) **Vihveen Sadi Da Punjabi Kaav**, Sahitya Akademi, Delhi.
- Manmohan Singh (2008) **Neelkanth**, Chetna Parkashan, Ludhiana.

SUGGESTED READINGS:

- Brar, Rajinder Pal Singh (Dr.) (2006) **Adhunik Punjabi Kavita Da Itihas**, Punjabi Academy, Delhi.
- Jaswinder Singh (Dr.), Man Singh Dhindsa (Dr.) (2014) **Punjabi Sahit Da Itihas**, Punjabi University, Patiala.
- Piara Singh (Prof.) (2004) **Adhunik Punjabi Kavita: Sidhant, Itihas Te Pravirtian**, New Book Company, Jalandhar.
- Kasel, Kirpal Singh, Parminder Singh (ed.) (2002) **Punjabi Sahit Di Utpatti Te Vikas**, Lahore Book Shop, Ludhiana.
- Satinder Singh (Dr.) (1980) **Adhunik Punjabi Kaav Roop Adhyan**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.

INTERNET RESOURCES

- www.punjabi-kavita.com
- <https://www.punjabi-kavita.com/Lammian-Vatan-Amrita-Pritam.php#Lammian1>
- <https://www.punjabi-kavita.com/Patthar-Geete-Amrita-Pritam.php#Patthar4>
- <https://www.punjabi-kavita.com/IshtiharShivKumarBatalvi.php>
- <https://www.punjabi-kavita.com/AsanTaanJobanRutteMarnaShivKumarBatalvi.php>
- <https://www.punjabi-kavita.com/PunjabiPoetrySurjitPatar.php#Patar152>
- <https://www.punjabi-kavita.com/PunjabiPoetrySurjitPatar.php#Patar166>
- <https://www.punjabi-kavita.com/PunjabiPoetryAmarjitChandan.php#Chandan4>

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

DISCIPLINE SPECIFIC CORE COURSE –10 (DSC-10)

ADHUNIK PUNJABI GALAP

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
ADHUNIK PUNJABI GALAP (DSC-10)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 8 th Standard or <i>Basic knowledge of Punjabi language</i>

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

LEARNING OBJECTIVES:

- To gain an appreciation of different literary styles, voices and approaches depicted in Punjabi Galap (Novel and Story).
- To develop ethical values, social concerns and awareness about the current issues of society among the students.
- It will give an outline of various development phases of Punjabi Galap (Novel and Story).
- To develop a better understanding about the correlation between life and literature.
- To nurture ethical values, social concerns and awareness among the students.

- It will help the students to develop a creative aspect and sensitize them towards society.

LEARNING OUTCOMES:

- Students will develop an ability to identify, analyse, interpret and describe the critical ideas, values, and themes appeared in the prescribed Novel and Stories.
- They will be able to understand the ways how various ideas, values and themes are depicted in Punjabi Novel and Story and impact cultures and societies.
- They will gain an appreciation of different literary styles, voices and approaches in Punjabi Galap (Novel and Story).
- It will develop ethical values, social concerns and awareness about the current issues of society among the students.

Unit I: ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Punjabi Galap: Sidhantak Paripekha)

(12

hours)

- ਗਲਪ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
Galap: Paribhasha, Prakirti ate Visheshatvan
- ਗਲਪ ਦੇ ਰੂਪ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ
Galap de Roop : Paribhasha ate Tatt
- ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ: ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
Punjabi Novel: Nikas ate Vikas
- ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ: ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
Punjabi Kahani: Nikas ate Vikas

Unit II: ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ: ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Punjabi Galap: Pravirtian

ate Birtantak Jugtan)

(11

hours)

- ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ: ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
Punjabi Novel: Pramukh Pravirtian
- ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
Punjabi Kahani: Pramukh Pravirtian
- ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ
Punjabi Novel dian Birtantak Jugtan
- ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ
Punjabi Kahani dian Birtantak Jugtan

Unit III: ਸਲੋਅ ਡਾਊਨ: ਨਛੱਤਰ (Slow Down: Nachhatar)

(11 hours)

- ਨਛੱਤਰ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ

- Nachhatar: Jeevan ate Rachna
- ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ ਅਤੇ ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ
Visha Pakh ate Mool Sarokar
- ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ
Patar Usari
- ਨਾਵਲ ਕਲਾ
Novel Kala

Unit IV: ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਵੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ: ਵਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਲਾ ਪੱਖ (Punjabi Dian Chonvian Kahanian: Visha ate Kala Pakh) (11 hours)

- ਭੂਆ: ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ
Bhua: Nanak Singh
- ਸ਼ੇਰਨੀਆਂ: ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ
Shernian: Kulwant Singh Virk
- ਕਰਾਮਾਤ: ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ
Karamat: Kartar Singh Duggal
- ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦਾ ਸਿਪਾਹੀ: ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ
Insaniyat Da Sipahi: Mohinder Singh Sarna

ESSENTIAL READINGS

- Jaggi, Rattan Singh (Dr.) (2003) **Sahit de Roop**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala
- Nachhatar (2012) **Slow Down**, Chetna Parkashan, Ludhiana.
- Sarna, Mohinder Singh, (1993) **Meria Chonveya Kahania**, Navyug Publishers, Delhi.

SUGGESTED READINGS:

- Brahm Jagdish Singh (Prof.) (2012) **Punjabi Novel: Sidhant, Itihas Ate Pravirtian**, Waris Shah Foundation, Amritsar.
- Dhaliwal, Baldev Singh (2017) **Punjabi Kahani da Itihas**, Punjabi Academy, Delhi.
- Harbhajan Singh (Dr.) (ed.) (2016) **Katha Punjab**, National Book Trust, Delhi
- Harbhajan Singh, Jagdish Kaushal, Tara Singh Anjan (eds.) (2001) **Katha Kahani**, Punjabi Academy, Delhi.
- Karanjit Singh (ed.) (2010) **Punjabi Galap Adhyan De Badlade Pripekha**, Sahitya Akademi, Delhi.
- Jaswinder Singh (Dr.), Man Singh Dhindsa (2006) **Punjabi Sahit da Itihas (Adhunik Kal 1901-1995)**, Punjabi University, Patiala.
- Piara Singh (Prof.) (2004) **Punjabi Galap: Sidhant, Itihas te Pravirtian**, New Book Company, Mai Hiran Gate, Jalandhar.
- Singal, Dharampal, Gurlal Singh (1988), **Punjabi Kahani, Naveen Pravirtian**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.
- Sandhu, Gurpal Singh (2005) **Punjabi Novel da Itihas**, Punjabi Academy, Delhi.

MAGAZINES/RESEARCH JOURNALS:

- Khoj Patrika (1999) **Veehvi Sadi da Punjabi Galap**, Vishesh Ank, Punjabi University, Patiala.

INTERNET RESOURCES:

- www.kathapunjab.org
- <https://www.punjabikahani.punjabi-kavita.com/PunjabiNovels.php>
- <https://www.punjabikahani.punjabi-kavita.com/BhuananakSingh.php>
- <https://www.punjabikahani.punjabi-kavita.com/ShernianKulwantSinghVirk.php>
- <https://www.punjabikahani.punjabi-kavita.com/KaramatKartarSinghDuggal.php>

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

Category III

**Discipline Specific Core Courses for Undergraduate Programme of
study with Punjabi as one of the Core Disciplines**
(B.A. Programmes with Punjabi as non-Major or Minor discipline)

DISCIPLINE SPECIFIC CORE COURSE – 9 (DSC-9) ADHUNIK PUNJABI KAAV

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
ADHUNIK PUNJABI KAAV (DSC- 9)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 8 th Standard or <i>Basic knowledge of Punjabi language</i>

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

LEARNING OBJECTIVES:

- To introduce the students to the modernity and its relation to Punjabi Poetry.
- To understand philosophical and ideological background of Punjabi poetry.
- To comprehend them with the development of various trends in Modern Punjabi Poetry.

- To view Modern Punjabi Poetry in its socio-cultural and political contexts.
- To understand the theme, structure and style in various genres of Modern Punjabi poetry.
- To recognize and identify different formal rhythmic properties of poems and of language as a whole.
- To evaluate the creative and analytical sensibility of the students.

LEARNING OUTCOMES:

- The students will be able to analyse various elements of poetry such as diction, tone, form, genre, imagery, figures of speech, symbolism, theme, etc.
- They will be able to identify various forms and genres of poetry such as Nazam, Ghazal, Rubai and Free Verse etc.
- The course will facilitate them to understand the socio-cultural, economic and political concerns of Punjabi society reflected in Punjabi poetry.
- It will broaden their vocabulary and develop an appreciation of language and its connotations and denotations.
- They will develop a feeling of sensitivity depicted in poetry.
- Students will learn to do practical analysis of poetry with the help of different approaches.

Unit I: ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Adhunik Punjabi Kavita:

Sidhantak Paripekh)

(12 hours)

- ਕਵਿਤਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਤੱਤ
Kavita : Paribhasha, Prakirti ate Tatt
- ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਨਿਕਾਸ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
Adhunik Punjabi Kavita : Nikas, Vikas ate Visheshtavan
- ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
Adhunik Punjabi Kavita : Pramukh Praviratian
- ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰ
Adhunik Punjabi Kavita : Pramukh Sarokar

Unit II: ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਕਾਰ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਲੱਛਣ (Adhunik Kaav Roopakar:

Paribhasha ate Lachhan)
hours)

(11

- ਨਜ਼ਮ
Nazam
- ਗ਼ਜ਼ਲ, ਗੀਤ
Ghazal, Geet
- ਰੁਬਾਈ, ਹਾਇਕੂ
Rubai, Haiku
- ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਕਵਿਤਾ

Unit III: ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ (Bharti Punjabi Kavian Dian Kavitanavan) **(11 hours)**

- ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ : ਅੱਜ ਆਖਾਂ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ, ਅੰਨਦਾਤਾ
Amrita Pritam : Ajj Akhan Waris Shah Nu, Anndata
- ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ: ਅਸਾਂ ਤਾਂ ਜੋਬਨ ਰੁੱਤੇ ਮਰਨਾ, ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ
Shiv Kumar Batalvi: Asan Tan Joban Rutte Marna, Ishtihaar
- ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ: ਆਇਆ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ, ਮਰ ਰਹੀ ਹੈ ਮੇਰੀ ਭਾਸ਼ਾ
Surjit Patar: Aya Nand Kishore, Mar Rahi Hai Meri Bhasha
- ਮਨਮੋਹਨ : ਸੁਭਾਅ, ਡਰ
Manmohan : Subhah, Darr

Unit IV: ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ (Parvasi Punjabi Kavian Dian Kavitanavan) **(11 hours)**

- ਅਮਰਜੀਤ ਚੰਦਨ (ਯੂ.ਕੇ.) : ਦੋਹੜੇ, ਤੋਤਾ ਘੋੜਾ ਤੇ ਬੰਦਾ
Amarjit Chandan (U.K.) : Dohreh, Tota Ghora te Banda
- ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ (ਅਮਰੀਕਾ) : ਲਾ ਜੀ ਆਪਣੀ ਮੋਹਰ ਸਮੇਂ ਨੂੰ, ਮਸਤੀ ਮੁਹੱਬਤ
Randhir Singh (America): La Ji Apni Mohar Samay nu, Masti Muhabbat
- ਸੁਰਜੀਤ ਕਲਸੀ (ਕੈਨੇਡਾ): ਔਰਤ ਦੇ ਹੱਥ, ਘਰ
Surjit Kalsi (Canada): Aurat De Hath, Ghar
- ਰਾਜਵਿੰਦਰ (ਜਰਮਨੀ) : ਜੀਵਨ-ਜੁਗਤ, ਸ਼ਬਦ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਤੇ ਮੈਂ
Rajvinder (Germany): Jeevan-Jugat, Shabad Shisha te Main

ESSENTIAL READINGS

- Jaggi, Rattan Singh (Dr.) (2003) **Sahit De Roop**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- Jaswinder Singh (2011) **Adhunik Punjabi Kav (1950-2010)**, Sahitya Akademi, Delhi.
- Noor, Sutinder Singh (ed.) (2006) **Vihveen Sadi Da Punjabi Kaav**, Sahitya Akademi, Delhi.
- Manmohan Singh (2008) **Neelkanth**, Chetna Parkashan, Ludhiana.

SUGGESTED READINGS:

- Brar, Rajinder Pal Singh (Dr.) (2006) **Adhunik Punjabi Kavita Da Itihas**, Punjabi Academy, Delhi.
- Jaswinder Singh (Dr.), Man Singh Dhindsa (Dr.) (2014), **Punjabi Sahit Da Itihas**, Punjabi University, Patiala.
- Piara Singh (Prof.) (2004) **Adhunik Punjabi Kavita: Sidhant, Itihas Te Pravirtian**, New Book Company, Jalandhar.

- Kasel, Kirpal Singh, Parminder Singh (ed.) (2002) **Punjabi Sahit Di Utpatti Te Vikas**, Lahore Book Shop, Ludhiana.
- Satinder Singh (Dr.) (1980) **Adhunik Punjabi Kaav Roop Adhyan**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.

INTERNET RESOURCES

- www.punjabi-kavita.com
- <https://www.punjabi-kavita.com/Lammian-Vatan-Amrita-Pritam.php#Lammian1>
- <https://www.punjabi-kavita.com/Patthar-Geete-Amrita-Pritam.php#Patthar4>
- <https://www.punjabi-kavita.com/IshtiharShivKumarBatalvi.php>
- <https://www.punjabi-kavita.com/AsanTaanJobanRutteMarnaShivKumarBatalvi.php>
- <https://www.punjabi-kavita.com/PunjabiPoetrySurjitPatar.php#Patar152>
- <https://www.punjabi-kavita.com/PunjabiPoetrySurjitPatar.php#Patar166>
- <https://www.punjabi-kavita.com/PunjabiPoetryAmarjitChandan.php#Chandan4>

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

Category IV

COMMON POOL OF Discipline Specific Elective COURSES (DSE) OFFERED BY THE DEPARTMENT OF PUNJABI

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE (DSE-9) DELHI DA PUNJABI SAHIT

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Delhi da Punjabi Sahit (DSE-9)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 10 th Standard or <i>Basic knowledge of Punjabi language</i>

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

Learning Objectives:

- The course is structured to provide students with a comprehensive idea about the development of Punjabi literature in Delhi.
- The course will trace the trajectory of the growth of Punjabi literature from the period of Partition when most of the Punjabi authors settled in Delhi.
- The course is also designed to inform the students about the various dialects' influences on the Punjabi literature written in the National capital.

Learning Outcomes:

- The students will come to know about various literary movements, genres and writers that are held to be the representatives of their times.
- The students will be able to evaluate the ways, socio-cultural and historical phenomena influence the literary production of a particular period.
- They will understand the importance of cosmopolitan consciousness through a deep reading of the Punjabi literature written in the National capital.

Unit-I: ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ (Delhi da Punjabi

Sahit: Sidhantak te Itihasak Paripekha)

(12 hours)

- ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਮਹਾਂਨਗਰੀ ਚੇਤਨਾ
Sahit Vich Mahanagri Chetna
- ਮਹਾਂਨਗਰੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ
Mahanagri Sahit de Mool Sarokar
- ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
Delhi de Punjabi Sahit da Sankhep Itihas
- ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Delhi de Pramukh Punjabi Sahitkara Naal Jaan-Pacchan

Unit-II: ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ (Delhi di Punjabi Kavita)

(11 hours)

- ਦਵਿੰਦਰ ਸਤਿਆਰਥੀ: ਮੁੜ੍ਹਕਾ, ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰੀ: ਦਿੱਲੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ: ਮੇਰਾ ਸ਼ਹਿਰ, ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ: ਦੁਨੀਆਂ
Davinder Satiyarhi: Murkha, Hazara Singh Gurdaspuri: Delhi, Amrita Pritam: Mera Shehar, Bawa Balwant: Duniya,
- ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ: ਤੇਰੇ ਹਜ਼ੂਰ ਮੇਰੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਸਫੀਰ: ਪਾਂਧੀ ਦੂਰ ਦਿਆ, ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ: ਕੀ ਕੋਈ ਮਾਣ ਕਰੇ ਜੀਵਨ ਤੇ, ਕੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਲਮਕਾਵੇ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇਕੀ: ਮੇਰੀਆਂ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਰੁੱਤਾਂ ਦੀ ਛਾਵੇਂ
Harbhjan Singh: Tere Hazoor Meri Haazri di Dastan, Pritam Singh Safeer: Pandhi Dur Dia, Tara Singh: Ki Koi Maan Kare Jeevan te, Ki Koi Gall Lamkave, Jaswant Singh Neki: Merian Sharamsar Ruttan di Chhaven
- ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਹਿਰਾਈ: ਆਈਂ ਸਾਡੇ ਵਿਹੜੇ ਰੂਪ ਵੇ, ਹਰਨਾਮ: ਇਕੱਤੀ ਫਰਵਰੀ, ਮੋਹਨਜੀਤ: 1984, ਵਨੀਤਾ: ਮਹਾਂਨਗਰੀ
Piara Singh Sehrai: Aayi Saade Vehade Roop Ve, Harnam: Ikatti Farvari, Mohanjit: 1984, Vanita: Mahanagri,
- ਮਨਮੋਹਨ: ਬੀਤੀ ਰਾਤ... , ਅੰਮੀਆ ਕੁੰਵਰ: ਦਿਲ ਦੀ ਦਿੱਲੀ, ਬਰਜਿੰਦਰ ਚੌਹਾਨ: ਹਾਰ ਕੇ ਬਾਜ਼ੀ ਜੇ ਹੁਣੇ ਪਰਤੇ ਗਰਾਂ ਨੂੰ , ਬਲਬੀਰ ਮਾਧੋਪੁਰੀ: ਇਹ ਕੈਸੀ ਹੋਈ, ਗੁਰਚਰਨ: ਦਿੱਲੀ

Manmohan: Beeti Raat..., Amia Kunwar: Dil di Delhi, Barjinder Chauhan: Haar ke Baazi Je Hune Parte Gran nu, Balbir Madhopuri: Eh Kaisi Honi, Gurcharan: Delhi

Unit-III: ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ (Delhi di Punjabi Kahani) (11 hours)

- ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ: ਸਰਾਪੇ ਹੋਏ ਲੋਕ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ: ਦੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
Kartar Singh Duggal: Sarape Hoye Lok , Mahinder Singh Sarna: Do Chandigarh
- ਮਨਮੋਹਨ ਬਾਵਾ: ਵੀਰ ਚੱਕਰ, ਅਜੀਤ ਕੌਰ: ਨਹੀਂ: ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਤਕਲੀਫ ਨਹੀਂ
Manmohan Bava: Veer Chakra, Ajit Kaur: Nahin: Sanu Koi Taklif Nahin
- ਗੁਰਬਚਨ ਭੁੱਲਰ: ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ, ਜਗਦੀਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ: ਹੁਣ ਮੈਂ ਚੌੜ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ,
Gurbachan Bhullar: Ikkivin Sadi, Jagdish Kaushal: Hun Main Chaurh Nahin Karda
- ਨਛੱਤਰ: ਲਾਸ਼, ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਰਾਰ: ਪੁਰਾਣਾ ਸਾਲ ਨਵਾਂ ਸਾਲ
Nachhattar: Lash, Balwinder Brar: Purana Saal Nawan Saal

Unit-IV: ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਜੀਵਨੀ ਮੂਲਕ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਮੂਲਕ ਅੰਸ਼ (Delhi Di Punjabi Vartak De Jeevani Moolak Ate Swai-Jeevani Moolak Ansh) (11 hours)

- ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ: ਤਿਲ-ਤਿਲ ਜੋੜ ਕੇ ਬਣੀ ਸਾਹਿਤਕ ਤਿਲੋਤਮਾ ਦੇ ਸਿਰਜਕ ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਤਿਆਰਥੀ
Gurbachan Singh Bhullar: Til-Til Jod ke Bane Sahitak Tilotama de Sirjak Davinder Satyarthi
- ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ: ਮੇਰਾ ਸੋਲ੍ਹਵਾਂ ਵਰ੍ਹਾ
Amrita Pritam: Mera Sohlvan Varha
- ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇਕੀ: ਉਪਨਾਮ ਨੇਕੀ; ਕ੍ਰੋਧ ਵੀ ਮਹਾਨ ਤੇ ਖਿਮਾ ਵੀ ਮਹਾਨ; ਰੱਬ ਨਾਲ ਮੇਲ
Jaswant Singh Neki: Upnaam Neki; Krodh vi Mahan te Khima vi Mahan; Rabb naal mel
- ਬਚਿੰਤ ਕੌਰ: ਮੁਹੱਬਤ ਇਕ ਹਾਦਸਾ
Bachint Kaur: Mohabbat Ik Hadasa

ESSENTIAL READINGS:

- Manjit Singh (2011) **Punjabi Sawae-Jeevani Ansh**, Manpreet Parkashan, Delhi.
- <https://www.punjabi-kavita.com/>,
<https://www.punjabikahani.punjabi-kavita.com/GurbachanSinghBhullar.php>

SUGGESTED READINGS:

- Brar, Rajinderpal Singh (2006) **Adhunik Punjabi Kavita da Itihas**, Punjabi Academy, Delhi.
- Brar, Rajinder Pal Singh (2009) **Aadhunik Punjabi Sahit Roopakar: Sidhant ate Roopantrann**, Punjabi University, Paitala.

- Dhaliwal, Baldev Singh (2017) **Punjabi Kahaani da Itihaas**, Punjabi Academy, Delhi.
- Grewal, Amarjeet (2012) **Mohabat di Rajneeti**, Chetna Parkashan, Ludhiana.
- Krantipal (2002) **Punjabi Kahaani: Ik Samvaad**, National Book Shop, Delhi.
- Noor, Sutinder Singh (2002) **Kavita di Bhumika**, Shilalekh Books, Delhi.
- Satinder Singh (2006) **Aadhunik Punjabi Vaartak da Itihaas**, Punjabi Academy, Delhi.
- Vanita (Dr.) (2010) **Kavita dian Partan**, Chetna Parkashan, Ludhiana.

INTERNET RESOURCES:

- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/handle/10603/104290>

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard resource books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE (DSE-10)

KISANI JEEVAN DI PUNJABI KAHANI

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Kisani Jeevan di Punjabi Kahani (DSE-10)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 8 th Standard or Working knowledge of Punjabi language

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

LEARNING OBJECTIVES:

- To develop skills in literary analysis, including comprehension of the narrative fundamentals of character, point of view, theme and action (plot).
- To gain an appreciation of different literary styles, voices and approaches in Punjabi short stories depicting the life of peasantry.
- To develop ethical values, social concerns and awareness about the current issues of society among the students.

LEARNING OUTCOMES:

- Students will have the ability to apply critical and theoretical approaches to the reading and analysis of concerned literary texts of short-story.
- Students will be able to identify, analyse, interpret and describe the critical ideas, values, and themes that appear in the prescribed texts and to understand the ways these ideas, values, and themes inform and impact cultures and societies.
- They will develop a sensitivity for the agrarian issues.

Unit-I: ਕਿਸਾਨੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Kisani Jeevan di Punjabi Kahani: Sidhantak Paripekha) (12 hours)

- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਕਟ ਬਾਰੇ ਮੁਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Punjab de Kisani Sankat Bare Mudhali Jaan-Pachhan
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਕਟ
Punjabi Sahit vich Punjab da Kisani Sankat
- ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ : ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਕਟ ਦੀ ਰਾਜਸੀ ਚੇਤਨਾ
Punjabi Kahani: Kisani Sankat di Rajasi Chetna
- ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਕਟ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਬਦਲਦੇ ਮਾਨਵੀ ਰਿਸ਼ਤੇ
Kisani Sankat di Kahani vich Badalde Manvi Rishte

Unit-II: ਕਿਸਾਨੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ: ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ, ਪਾਤਰ-ਉਸਾਰੀ, ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਕਟ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Kisani Jeevan Di Punjabi Kahani: Visha Pakh, Kala Pakkh, Mool Sarokar, Patar-Usari, Kisani Sankat, Vichardhara, Alochanatmak Adhyan) (11 hours)

- ਨੌਰੰਗ ਸਿੰਘ: ਮੁਰਕੀਆਂ
Naurang Singh: Murkiyan
- ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ: ਹਲ ਵਾਹ
Sant Singh Sekhon: Hal Vah
- ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਧੀਰ: ਸਵੇਰ ਹੋਣ ਤੱਕ
Santokh Singh Dheer: Saver Hon Tak
- ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼: ਬਾਪੂ
Prem Prakash: Bapu

Unit-III: ਕਿਸਾਨੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ: ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ, ਪਾਤਰ-ਉਸਾਰੀ, ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਕਟ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Kisani Jeevan di Punjabi Kahani: Visha Pakh, Kala Pakkh, Mool Sarokar, Patar-Usari, Kisani Sankat, Vichardhara, Alochanatmak Adhyan) (11 hours)

- ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਅਣਖੀ: ਧਰਮਾਤਮਾ
Ram Saroop Ankhi: Dharmatma
- ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ: ਸਾਂਝੀ ਖੇਤੀ
Gurdial Singh: Sanjhi Kheti
- ਗੁਰਬਚਨ ਭੁੱਲਰ: ਥਕੇਵਾਂ
Gurbachan Bhullar: Thakevan

- **ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ: ਸਿਉਂਕ**

Baldev Singh: Sionk

Unit-IV: ਕਿਸਾਨੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ: ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ, ਪਾਤਰ-ਉਸਾਰੀ, ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਕਟ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Kisani Jeevan di Punjabi Kahani: Visha Pakh, Kala Pakh, Mool Sarokar, Patar Usari, Kisani Sankat, Vichardhara, Alochanatmak Adhyan) (11 hours)

- **ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਰਾਲਾ: ਸਲਫਾਸ**
Joginder Singh Nirala: Salfas
- **ਦਰਸ਼ਨ ਜੋਗਾ: ਟੰਡਲੀ ਅਜੇ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜੀ ਐ**
Darshan Joga: Tandli Aje Vi Sahmane Khadhi Ae
- **ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ: ਸੰਭਾਲ ਲੈ ਮੈਨੂੰ**
Bhola Singh Sangheda: Sambhaal Lai Mainu
- **ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ: ਕਾਰਗਿਲ**
Baldev Singh Dhaliwal: Kargil

ESSENTIAL READINGS:

- Kamboj, Rajinder Singh (Dr.) (2006) **Punjabi Kahani: Kisani de Hondmoolk Sarokar (Hra Inqlab, Vishvikaran ate Kisani da Dukhant Bodh)**, Lokgeet Parkashan, Chandigarh.
- Ravi, Ravinder (Dr.) (2014) **Kissani Jeevan di Punjabi Kahani**, National Book Trust, India, New Delhi.

SUGGESTED READINGS:

- Arshi, Gurcharan Singh (Ed.) (1989) **Punjabi Sahit da Vichardharai Paripekh**, Punjabi Academy, Delhi.
- Dhaliwal, Baldev Singh (2017) **Punjabi Kahaani da Itihaas**, Punjabi Academy, Delhi.
- Dhanwant Kaur (2003) **Punjabi Kahaani Shaster**, Chetna Parkashan, Ludhiana.
- Frank, G.S. (1988) **Nikki Kahaani ate Punjabi Nikki Kahaani**, Punjabi Writers Cooperative Society Ltd, Ludhiana.
- Harbhajan Singh (2002) **Adhyan ate Adhyapan**, Guru Nanak Dev University Amritsar.
- Kohli, Mohinder Pal (1992) **The Influence of West on Punjabi Literature**, Lyall Book Depot, Ludhiana.
- Krantipal (2002) **Punjabi Kahaani: Ik Samvaad**, National Book Shop, Delhi.
- Lubbock Percy. (1995) **Craft of Fiction**, Scribner, New York.

INTERNET RESOURCES:

- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/handle/10603/350371>,

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard resource books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE (DSE-11) VIHARAK PUNJABI

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Viharak Punjabi (DSE-11)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 10 th Standard or <i>Basic knowledge of Punjabi language</i>

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

LEARNING OBJECTIVE:

- The course is committed to continue its pioneering work in defining new literary paradigms and fostering new directions for exploration of Punjabi Language including such areas as the relationship between translation and transnationalism.
- To develop a deeper appreciation of cultural diversity by introducing the technique Punjabi Language and translation studies.
- To develop the creativity of the students and enhance their writing skills

LEARNING OUTCOMES:

- Students will have an understanding of major approaches to the study of translation.
- They will be able to identify, analyse, interpret and describe the critical ideas, values, and themes that appear in literary texts and to understand the ways these ideas, values, and themes, inform and impact cultures and societies both in source language and its translated version.
- They will be able to improve their skill of translation.

Unit-I: ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਾਕ ਸਰੂਪ (Punjabi Bhasha da Vaak Saroop) (12 hours)

- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਾਕ ਸਰੂਪ ਬਾਰੇ ਮੁਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Punjabi Bhasha de Vaak Saroop Bare Mudhali Jaan-Pachhan
- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਧਾਰਨ, ਸੰਯੁਕਤ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਵਾਕਾਂ ਦਾ ਲੇਖਣ ਅਭਿਆਸ
Punjabi Bhasha de Sadharan, Sanyukt ate Mishrit Vaakan da Lekhan Abhyas
- ਵਾਕ ਵਟਾਂਦਰਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਵਾਕ ਲੇਖਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ
Vaak Vatandra ate Shuddh Vaak Lekhan da Abhyas
- ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ
Vishram Chinnhan di Vaakan Vich Sahi Varton da Abhyas

Unit-II: ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਲੇਖ ਰਚਨਾ ਦਾ ਅਭਿਆਸ (Chithi Pattar ate Lekh Rachna da Abhyas) (11 hours)

- ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਲੇਖ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Chithi Pattar ate Lekh Rachna Bare Sankhep Jaan-Pachhan
- ਸੰਪਾਦਕੀ ਖ਼ਤ ਲਿਖਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ
Sampadaki Khat Likhan da Abhyas
- ਰਸਮੀ ਚਿੱਠੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ
Rasmi Chitthi ate Gair Rasmi Pattar Likhan da Abhyas
- ਇਤਿਹਾਸਕ, ਸਮਾਜਕ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਉਪਰ ਲੇਖ ਲਿਖਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ
Itihasak, Samajak ate Vatavaran Chunaution Upper Lekh Likhan da Abhiyas

Unit-III: ਅਨੁਵਾਦ ਲੇਖਣ ਅਭਿਆਸ (Anuvad Lekhan Abhyas) (11 hours)

- ਅਨੁਵਾਦ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ
Anuvad Dian Mool Samasyavan
- ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ (ਹਿੰਦੀ/ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ)
Kise Sahitak Rachna da Anuvad (Hindi/Angrezi ton Punjabi vich)
- ਕਿਸੇ ਖ਼ਬਰ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ (ਹਿੰਦੀ/ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ)
Kise Khabar da Anuvad (Hindi/Angrezi Ton Punjabi vich)
- ਕਿਸੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ /ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ (ਹਿੰਦੀ/ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ)
Kise Ishtihaar /Notice da Anuvad (Hindi/Angrezi Ton Punjabi vich)

Unit-IV: ਰੀਵਿਊ ਲੇਖਣ ਅਭਿਆਸ (Review Lekhan Abhyas) (11 hours)

- ਰੀਵਿਊ ਲੇਖਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
Review Lekhan ton ki Bhaav hai?

- ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾ ਦਾ ਰੀਵਿਊ ਲੇਖਣ
Kise Sahitak Rachna da Review Lekhan
- ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕ ਰਸਾਲੇ ਦਾ ਰੀਵਿਊ ਲੇਖਣ
Kise Sahitak Rasaale da Review Lekhan
- ਕਿਸੇ ਫਿਲਮ ਦਾ ਰੀਵਿਊ ਲੇਖਣ
Kise Film da Review Lekhan

ESSENTIAL READINGS

- **Adhunik Punjabi Viakaran ate Lekh Rachna (2019)** Punjab School Sikhia Board, Sahibzada Ajeet Singh Nagar.
- Duggal, Narinder Singh (Dr.) (2000) **Punjabi Viakaran te Rachnavali**, New Book Company, Jalandhar.

SUGGESTED READINGS:

- Brar, Boota Singh (2018) **Punjabi Viakaran Sidhant ate Vihar (Fourth Edition)**, Chetna Parkashan, Ludhiana.
- Duni Chandar (1987) **Punjabi Bhasha te Viyakaran**, Panjab University, Chandigarh.
- Harkirat Singh, Giani Lal Singh (1999) **Punjabi Viakaran**, Punjab State University Text Book Borad, Chandigarh.
- Jaspal Kaur (Dr.) 2013 **Anuvad te Maukhik Anuvad Kala**, Manpreet Parkashan, Delhi.
- Ram Chander Verma **Anuvad Kala**, Ashok Prakashan, Delhi.
- Sushil Kumar (2003) **Anuvad da Samvaad**, Udaan Publication, Mansa.
- Teja Singh (1947) **Punjabi Kiven Likhiye (Second Edition)**, Hind Publishers Limited, Jalandhar.
- Thapar, Prithvi Raj (2012) **Sanchar, Takneek Te Multimedia**, Manpreet Parkashan, Delhi.
- Tiwari, Bhola Nath. (1972) **Anuvad Vigyan**, Shabadkar, Delhi.

INTERNET RESOURCES:

- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/handle/10603/356084>,
- <https://pa.wikipedia.org/wiki/%E0%A8%85%E0%A8%A8%E0%A9%81%E0%A8%B5%E0%A8%BE%E0%A8%A6>,

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard resource books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE (DSE-12)

PUNJABI NARI SAHIT

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Punjabi Nari Sahit (DSE-12)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 10 th Standard or <i>Basic knowledge of Punjabi language</i>

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

LEARNING OBJECTIVES:

- To gain an appreciation of different literary styles, voices and approaches in Punjabi Feminist writings.
- To develop ethical values, social concerns and awareness about the feminist issues of society among the students.
- To develop skills in literary analysis, including comprehension of the different fundamentals of character, point of view, theme and action (plot).

LEARNING OUTCOMES:

- Students will have the ability to apply critical and theoretical approaches to the reading and analysis of concerned literary texts.
- They will be able to identify, analyse, interpret and describe the critical ideas, values, and themes that appear in the Punjabi feminist texts and to understand the ways these ideas, values, and themes inform and impact cultures and societies, both during the past and the present of feminist.

Unit-I: ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਰੀ ਸਾਹਿਤ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Punjabi Nari Sahit: Sidhantak Paripekh) **(12 hours)**

- ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਮਾਜ: ਅੰਤਰ ਸੰਵਾਦ (ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ)
Sahit te Samaj: Antar Samvad (Sankhep Jaan-Pachhan)
- ਨਾਰੀਵਾਦ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Narivaad Sankhep Jaan-Pachhan
- ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਨਾਰੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ
Sahit vich Nari di Peshkari
- ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਨਾਰੀ ਚੇਤਨਾ
Sahit vich Nari Chetna

Unit-II: ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਰੀ ਕਵਿਤਾ (Punjabi Nari Kavita) **(11 hours)**

- ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ: ਸੁਪਨੇ, ਰਾਹ, ਇਕਰਾਰਾਂ ਵਾਲੀ ਰਾਤ
Amrita Pritam: Supne, Rah, Ikraran Vali Raat
- ਪਾਲ ਕੌਰ: ਖੱਬਲ, ਹਾਸਿਲ, ਫੋਕਸ
Pal Kaur: Khabbal, Hasil, Focus
- ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ: ਹੁਣ ਮਾਂ, ਸਬਕ, ਮਾਂ ਤੇ ਧੀਆਂ
Sukhwinder Amrit: Hunn Maa, Sabak, Maan te Dhian
- ਸੁਰਜੀਤ (ਟਰਾਂਟੋ) : ਦਾਜ ਦਾ ਸੰਦੂਕ, ਪੂਰਣ ਵਿਰਾਮ, ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ
Surjit (Toronto): Daaj da Sanduk, Pooran Viram, Saadi Prayogshala

Unit-III: ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਰੀ ਕਹਾਣੀ (Punjabi Nari Kahani) **(11 hours)**

- ਅਜੀਤ ਕੌਰ: ਗੁਲਬਾਨੋ
Ajit Kaur: Gulbano
- ਬਚਿੰਤ ਕੌਰ: ਕੌੜੇ ਰਿਸ਼ਤੇ
Bachint Kaur: Kaurhe Rishte
- ਸੁਖਵੰਤ ਕੌਰ ਮਾਨ: ਜਿਊਣ ਜੋਗੇ
Sukhwant Kaur Maan: Joon Joge
- ਦੀਪਤੀ ਬਬੂਟਾ: ਅਸਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
Deepti Baboota: Ast Hon Ton Pehlan

Unit-IV: ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ ਦਾ ਨਾਵਲ: ਏਹੁ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ (Dalip Kaur Tiwana Da Novel: Eh Humara Jeevana) **(11 hours)**

- ਏਹੁ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ
Eh Humara Jeevana da Visha Pakkh

- ਏਹੁ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ ਦਾ ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਨ
Eh Humara Jeevana da Patar Chitran
- ਏਹੁ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
Eh Humara Jeevana da Alochnatmak Adhyan
- ਏਹੁ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ ਦਾ ਕਲਾ ਪੱਖ
Eh Humara Jeevana da Kala Pakkh

ESSENTIAL READING:

- Tiwana, Dalip Kaur (2021) **Ehu Hamara Jeevana**, Arsee Publishers, New Delhi.
- <https://www.punjabi-kavita.com/>, <https://www.punjabikahani.punjabi-kavita.com/DalipKaurTiwana.php>,

SUGGESTED READING:

- Ajit Kaur (1973) **Gulbano**, Raj Pakt Books, Delhi.
- Amarjit Kaur (1999) **Punjabi Nikki Kahani te Vikas**, Ruhi Prakashan, Amritsar.
- Charanjit Kaur (1999) **Nari Chetna**, Lokgeet Prakashan, Chandigarh.
- Dhaliwal, Baldev Singh (2017) **Punjabi Kahaani da Itihaas**, Punjabi Academy, Delhi.
- Dhanwant Kaur (Dr.) (2016) **Adhunik Punjabi Kahani Birtant Shastri Adhyan**, Arsee Publishers, New Delhi.
- Inderjit Kaur (2005) **Narivadi Samvedna ate Dalip Kaur Tiwana da Galap**, Lokgeet Prakashan, Chandigarh.
- Sandeep Kaur (2016) **Aurat Da Azadi Sangram**, Unistar Books, Mohali.
- Sharma, Sunita (2013) **Samkali Punjabi Kavita Nari Paripeksh**, Lokgeet Prakashan, Chandigarh.
- Uppal, Savinder Singh (1995) **Punjabi Kahani Saroop: Sidhant te Vikas**, Punjabi University, Patiala.
- Vanita (Dr.) (2000) **Narivadi te Sahit**, Ajanta Book International, Delhi.

MAGAZINES/JOURNALS:

- Kairon, Joginder (ed.) (January-1997) **Ajoke Shilalekh (Nari Vishesh Ank)**, Amritsar.

INTERNET RESOURCES:

- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/handle/10603/350591>,
- <https://www.punjabi-kavita.com/>, <https://www.punjabikahani.punjabi-kavita.com/DalipKaurTiwana.php>,
- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/handle/10603/325713>,
- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/handle/10603/271185>,
- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/handle/10603/104298>,
- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/handle/10603/104290>,
- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/handle/10603/104191>,

***(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)**

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

Category I

Discipline Specific Courses offered by Department of Punjabi for the UG Programme with Punjabi as the Single Core Discipline

[UG Programme for Bachelor in **Punjabi (Honours)** degree in three years]

SPECIFIC CORE COURSE -16 (DSC-16)

BHAGTI SAHIT

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Bhagti Sahit (DSC-16)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 10 th Standard or <i>Working knowledge of Punjabi language and DSC-13</i>

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

Learning Objectives:

- To evaluate texts related to Bhagti Kaav that reflect diverse genres, time periods, and cultures.
- To analyse the ways in which language and literature are related to class, culture, ethnicity, gender, histories, race, and sexuality during medieval period.
- To interpret Bhagti poetry by using close readings supported by textual evidence, and informed by critical theory.
- To develop the sense of awareness among the students about the environment through close reading of Bhagti poets and to help them in realizing the inter-relationship between man and environment and help to protect the nature and natural resources.

Learning Outcomes:

- Students will be able to analyze major Medieval Bhagat poets, their works and representation of the human experiences.
- Students will be able to interpret Medieval Bhagati Literature within its historical and social contexts.
- They will be able to demonstrate the major literary movements, figures and works depicted in Medieval Bhagati Literature.

Unit-I: ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ (Bhagti Kaav: Sidhantak te Itihasak Paripekh) **(12 hours)**

- ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ: ਮੁਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Bhagti Leher: Mudhli Jaan-Pachhan
- ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਭਗਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Guru Granth Sahib vich Shamil Bhagtan Naal Sankhep Jaan-Pachhan
- ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪੱਖ
Bhagti Kaav Da Darshnik Pakkh
- ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਸਮਾਜਕ-ਰਾਜਨੀਤਕ ਪੱਖ
Bhagti Kaav Da Smajak-Rajnitak Pakkh

Unit- II: ਭਗਤ ਕਬੀਰ (Bhagat Kabir) **(11 hours)**

- ਭਗਤ ਕਬੀਰ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
Bhagat Kabir: Jeevan ate Rachna
- ਸ਼ਬਦ: ਅਵਲਿ ਅਲਹ ਨੂਰੁ ਉਪਾਇਆ, ਗਰਭ ਵਾਸ ਮਹਿ ਕੁਲੁ ਨਹੀ ਜਾਤੀ, ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਇਫਤਰਾ ਭਾਈ ਦਿਲ ਕਾ ਫਿਕਰੁ ਨ ਜਾਇ
Shabad: Awal Allah Noor Upaya, Garabh Vaas Meh Kul Nahi Jaati, Bed Kateb Iftra Bhai Dil Ka Fikar Na Jaai
- ਸ਼ਬਦ: ਭੂਖੇ ਭਗਤਿ ਨ ਕੀਜੈ, ਮਾਥੇ ਤਿਲਕੁ ਹਥਿ ਮਾਲਾ ਬਾਨਾਂ, ਕਿਆ ਪੜੀਐ ਕਿਆ ਗੁਨੀਐ
Shabad: Bhooke Bhagat Na Keeje, Maathe Tilak Hath Maala Baana, Kya Parhiye Kya Guneeye
- ਸਲੋਕ: ੧ ਤੋਂ ੨੫ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ)
Salok: 1 to 25 (Guru Granth Sahib de Kram Anusar)

Unit- III: ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ (Bhagat Ravidas) **(11 hours)**

- ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
Bhagat Ravidas: Jeevan ate Rachna
- ਸ਼ਬਦ- ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਹਰ ਕੋ ਨਾਉ, ਮਾਟੀ ਕੋ ਪੁਤਰਾ ਕੈਸੇ ਨਚਤੁ ਹੈ, ਤੇਹੀ ਮੋਹੀ ਮੋਹੀ ਤੇਹੀ ਅੰਤਰੁ ਕੈਸਾ
Shabad- Begampura Sehar ko Nao, Maati ko Putraa Kaise Nachat Hai, Tohi Mohi Mohi Tohi Antar Kaisa

- ਸ਼ਬਦ- ਜਉ ਤੁਮ ਗਿਰਿਵਰ ਤਉ ਹਮ ਮੋਰਾ, ਜਲ ਕੀ ਭੀਤਿ ਪਵਨ ਕਾ ਥੰਭਾ ਰਕਤ ਬੂੰਦ ਕਾ ਗਾਰਾ, ਜਉ ਹਮ ਬਾਂਧੇ ਮੋਰ ਫਾਸ

Shabad- Jau Tum Girvar Tau Hum Mora, Jal Ki Bheet Pawan Ka Thambha Rakt Boond ka Gaara, Jau hum Bandhe Moh Faas

- ਪਦ- ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਤੁਮ ਚੰਦਨ ਹਮ ਪਾਨੀ, ਆਜ ਦਿਵਸ ਲੇਉਂ ਬਲਿਹਾਰਾ, ਕਹਿ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੰਭਾਰਿ

Pad- Prabhu Jee Tum Chandan Hum Pani, Aaj Diwas Leon Balihara, Keh Man Ram Naam Sambhaar

Unit-IV: ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ, ਭਗਤ ਧੰਨਾ, ਭਗਤ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ (Bhagat Namdev, Bhagat Dhanna, Bhagat Trilochan) (11 hours)

- ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ, ਭਗਤ ਧੰਨਾ, ਭਗਤ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
Bhagat Namdev, Bhagat Dhanna, Bhagat Trilochan: Jeevan ate Rachna
- ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ: ਸਭੈ ਘਟ ਰਾਮੁ ਬੋਲੈ ਰਾਮਾ ਬੋਲੈ, ਮੈ ਅੰਧੁਲੇ ਕੀ ਟੇਕ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਖੁੰਦਕਾਰਾ, ਆਜੁ ਨਾਮੇ ਬੀਠਲੁ ਦੇਖਿਆ ਮੂਰਖ ਕੇ ਸਮਝਾਉ ਰੇ

Bhagat Namdev: Sabhai Ghat Ram Bole, Mai Andhule ki Tek Tera Naam Khundkara, Aaj Naame Beethal Dekheya Murakh ko Samjhaoo Re

- ਭਗਤ ਧੰਨਾ: ਭ੍ਰਮਤ ਫਿਰਤ ਬਹੁ ਜਨਮ ਬਿਲਾਨੇ ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਨਹੀ ਧੀਰੇ, ਰੇ ਚਿਤ ਚੇਤਸਿ ਕੀ ਨ ਦਯਾਲ, ਗੋਪਾਲ ਤੇਰਾ ਆਰਤਾ

Bhagat Dhanna: Bhramat Firat Bahu Janam Bilaane Tan Man Dhan Nahi Dheere, Re Chitt Chetas kee Na Dayal, Gopal Tera Aarta

- ਭਗਤ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ: ਮਾਇਆ ਮੇਹੁ ਮਨਿ ਆਗਲੜਾ ਪ੍ਰਾਣੀ, ਅੰਤਰੁ ਮਲਿ ਨਿਰਮਲੁ ਨਹੀ ਕੀਨਾ ਬਾਹਰਿ ਭੇਖ ਉਦਾਸੀ, ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਜੇ ਲਛਮੀ ਸਿਮਰੈ ਐਸੀ ਚਿੰਤਾ ਮਹਿ ਜੇ ਮਰੈ

Bhagat Trilochan: Maya Moh Man Aaglarha Prani, Antar Mal Nirmal Nahi Keena Bahar Bhekh Udasi, Ant Kaal Jo Lacchmi Simrai Aisi Chinta Meh Je Mare

Essential Readings:

- Zafar, Jaswant Singh. (2016) **Bhagat Satguru Hamara**, Chetna Parkashan, Ludhiana.
- <https://www.punjabi-kavita.com/>

Suggested Readings:

- Aggarwal, Purshotam (2007) **Kabir: Saakhi or Sabad**, National Book Trust, India.
- Badan, Baldev Singh (Dr.) (2013) **Guru Ravidas Bani Vichar**, Navyug Publication, New Dehli.
- Jagbir Singh (2001) **Shabad ate Samvad**, Manpreet Parkashan, Delhi.
- Jagbir Singh (1989) **Madhkali Shabad Sabhyachar**, Ravinder Parkashan, Delhi.
- Kang, Gulzar Singh (Ed.) (2011) **Bhagtan de Jeevan Charitar**, Lokgeet Parkashan, Chandigarh.
- Pandyay, Nityanand (2003) **Sant Kabir Adhunik Sandrabh** Kendriya Hindi Sansthan, Agra.
- Puri, J.R, Sethi, V.K, Sangari T.R. (Dr.) (2009) **Sant Namdev**, Radhaswami Satsang, Beas.
- Raghuvansh (Dr) (2009) **Kabir: Ek Nai Darishti**, Lokbharti Parkashan, Allahabad.
- Upadhyay, Kashinath (2008) **Param Paras Guru Ravidas**, Radhaswami Satsang, Beas.

Internet Resources:

- <https://pa.wikipedia.org/wiki/%E0%A8%AD%E0%A8%97%E0%A8%A4%E0%A9%80%E0%A8%B2%E0%A8%B9%E0%A8%BF%E0%A8%B0>
- <https://egyankosh.ac.in/bitstream/123456789/27791/1/Unit-3.pdf>
- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/>

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time

DISCIPLINE SPECIFIC CORE COURSE -17 (DSC-17)

MADHKALI BIRTANTAK KAAV ATE VARTAK

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Madhkali Birtantak Kaav ate Vartak (DSC-17)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 10 th Standard or <i>Working knowledge of Punjabi language and DSC-13</i>

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

Learning Objectives:

- To analyse and evaluate texts that reflect diverse genres of medieval Punjabi literature.
- To interpret the ways in which language and literature are related to culture, ethnicity, gender, history and sexuality during medieval period.
- To understand the discourse of medieval literature through various literary tools.
- To impart ethical values among the students by close reading of medieval Punjabi literature.

Learning Outcomes:

- Students will be able to analyse major Medieval authors, their works and representations of human experiences.
- Students will be able to interpret Medieval narrative poetry within a historical and social context.
- They will contextualize the Medieval Punjabi literature to the times it represents.
- They will be able to demonstrate their knowledge of the major literary movements, figures and works in medieval Punjabi Literature.

Unit-I: ਮੱਧਕਾਲੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Madhkali Birtantak Kaavate Vartak: Sidhantak Paripekh) **(12 hours)**

- ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਕਾਰ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Qissa Kaav Roopakar Naal Sankhep Jaan-Pachhan
- ਵਾਰ ਅਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Vaar ate Jangnama Kaav Roopakaran Naal Sankhep Jaan-Pachhan
- ਕਿੱਸਾ, ਵਾਰ ਅਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਕਾਰਾਂ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ
Qissa, Vaar ate Jangnama Kaav Roopakaran Vichla Antar
- ਮੱਧਕਾਲੀ ਵਾਰਤਕ ਰੂਪਾਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Madhkali Vartak Roopakaran Naal Sankhep Jaan-Pachhan

Unit- II: ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ (Qissa Kaav) **(11 hours)**

- ਮਿਰਜ਼ਾ ਸਾਹਿਬਾਂ (ਪੀਲੂ)- ਘਰ ਖੀਵੇ ਦੇ ਸਾਹਿਬਾਂ ਜੰਮੀ ਮੰਗਲਵਾਰ, ਕੱਢ ਕਲੇਜਾ ਲੈ ਗਈ ਖਾਨ ਖੀਵੇ ਦੀ ਧੀ, ਮੰਦਾ ਕੀਤਾ ਸੁਣ ਸਾਹਿਬਾਂ
Mirza Sahiba (Peelu)- Ghar Kheev de Sahiba Jammi Mangalvar, Kadh kaleja Lai Gai Khan Kheev Di Dhee, Manda Keeta Sun Sahiba
- ਹੀਰ ਰਾਂਝਾ (ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ) - ਕੇਹੀ ਤਖ਼ਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਸਿਫਤ ਕੀਜੇ, ਕੂਕੇ ਮਾਰ ਹੀ ਮਾਰ ਤੇ ਪਕੜ ਛਮਕਾਂ, ਹੋਕਾ ਫਿਰੇ ਦਿੰਦਾ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ
Heer Ranjha (Waris Shah)- Kehi Takhat Hazare Di Sifat Keeje, Kooke Maar Hi Maar Te Pakarh Chhamkan, Hoka Fire Dinda Pinddan Vich Saare
- ਸੱਸੀ ਪੁਨੂੰ (ਹਾਸ਼ਮ ਸ਼ਾਹ) - ਪਾਇ ਸੰਦੂਕ ਰੁੜਾਈ ਸੱਸੀ, ਤੁਰਸਾਂ ਮੂਲ ਨਾ ਮੁੜਸਾਂ ਰਾਹੋਂ, ਨਾਜ਼ੁਕ ਪੈਰ ਮਲੂਕ ਸੱਸੀ ਦੇ
Sassi Punnu (Hasham Shah)- Paaye Sandook Rurhaayi Sassi, Tursan Mool Na Murhsan Rahon, Nazuk Pair Malook Sassi de
- ਸੋਹਣੀ ਮਹੀਵਾਲ (ਫ਼ਜ਼ਲ ਸ਼ਾਹ) – ਯਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿੱਸਾ ਲਿਖਣ ਦੀ ਫ਼ਰਮਾਇਸ਼, ਸੋਹਣੀ ਦੀ ਪੈਦਾਇਸ਼, ਸੋਹਣੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਮਹੀਵਾਲ ਵੱਲ ਸੁਨੇਹਾ
Sohni Mahiwal (Fazal Shah)- Yaaran Valon Qissa Likhani di Farmaish, Sohni di Paidaiish, Sohni Di Lash Da Mahiwal Vall Suneha

Unit-III: ਵਾਰ ਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ ਕਾਵਿ (Vaar Te Jangnama Kaav) **(11 hours)**

- ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ (ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ) – ਖੰਡਾ ਪ੍ਰਿਥਮੈ ਸਾਜਿਕੈ (ਪਉੜੀ ੨), ਸੱਟ ਪਈ ਜਮਧਾਣੀ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ (ਪਉੜੀ ੧੯), ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਪਠਾਇਆ ਜਮ ਦੇ ਧਾਮ ਨੇ (ਪਉੜੀ ੫੫)
Chandi di Vaar (Guru Gobind Singh)- Khanda Prithmai Saajke (Paurhi 2), Satt Pai Jamdhani Dalaan Mukabla (Paurhi 19), Sumbh Nisumbh Pathaaiya Jam De Dham No (Paurhi 55)
- ਨਾਦਰਸ਼ਾਹ ਦੀ ਵਾਰ (ਨਜ਼ਾਬਤ) – ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤ, ਕਲ ਤੇ ਨਾਦਰ ਦੀ ਲੜਾਈ, ਯੁੱਧ ਦਾ ਹਾਲ
Nadarshah di Vaar (Najabat)- Us Vele de Halaat, Kal Te Nadar di Larhai, Yudh da Haal
- ਚੱਠਿਆਂ ਦੀ ਵਾਰ (ਪੀਰ ਮੁਹੰਮਦ) – ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲਿਖ ਕਰ ਘਲਿਆ ਖ਼ਤ ਰਹਿਮਤ ਖਾਂ ਨੇ, ਲਸ਼ਕਰ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਦਾ ਦਰਿਆਈ ਕਾਂਗਾਂ, ਖਾ ਗੁੱਸਾ ਉਹ ਸ਼ੇਰ ਪੈ ਗਿਆ ਕੱਢ ਤੇਗ ਮਿਆਨੋਂ

Chathyan di Var (Peer Muhammad)- Singh Nu Likh Kar Ghaley Khat Rehmat Khan Ne, Lashkar Maha Singh da Daryaai Kangan, Kha Gussa Oh Sher Pai Gaya Kadh Tegh Mayanon

- ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਫ਼ਰੰਗੀਆਂ (ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ) – ਮਹਾਂਬਲੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੋਇਆ ਪੈਦਾ, ਹੁਕਮ ਲਾਟ ਕੀਤਾ ਲਸ਼ਕਰ ਆਪਣੇ ਨੂੰ, ਆਈਆਂ ਪੜਤਲਾਂ ਬੀੜ ਕੇ ਤੋਪਖਾਨੇ

Jangnama Singhan te Frangiyan (Shah Muhammad)- Mahabali Ranjeet Singh Hoiya Paida, Hukam Laat Keeta Lashkar Apne Nu, Aayian Parhtalan Beerh ke Topkhane)

Unit- IV: ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮਸਾਖੀ (Puratan Janamsakhi)

(11 hours)

- ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮਸਾਖੀ: ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਨ
Puratan Janamsakhi: Itihasak Pichhokarh ate Sampadan
- ਅਵਤਾਰ, ਬਾਲਪਨ ਅਤੇ ਕਾਜ਼ੀ ਚਰਚਾ, ਨਮਾਜ਼, ਮੋਦੀ ਦੀ ਕਾਰ ਤਿਆਗੀ
Avtar, Baalpan ate Kazi Charcha, Namaz, Modi di Kaar Tyagi
- ਸੱਜਣ ਠੱਗ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨਾਲ ਮੇਲ
Sajjan Thagg ate Mata Pita Ji Naal Mel
- ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰਿਆਈ ਅਤੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਉਣਾ
Sri Guru Angad Dev Jee Nu Guryai ate Joti Jot Samauna

Essential Readings:

- Bhai Vir Singh (ed.) (2022) **Puratan Janam Sakhi: Sri Guru Nanak Dev Ji**, Bhai Vir Singh Sahitya Sadan, Delhi.
- Jaggi, Ratan Singh (Dr.) (2002) **Sahit de Roop**, Punjabi University, Patiala.
- <https://www.punjabi-kavita.com/>

Suggested Readings:

- Gurdev Singh (Dr.) (1995) **Jangnama: Sarup, Sidhant ate Vikaas**, Punjabi University, Patiala.
- Kang, Amarjit Singh. (2008) **Qissa Sansaar**, Nanak Singh Pustakmala, Amritsar.
- Kang, Kulbir Singh (2005) **Punjabi Kissa Kaav da Itihaas**, Punjabi Academy, Delhi.
- Noor, Sutinder Singh (2005) **Punjabi Vaar-Kaav Da Itihaas**, Punjabi Academy, Delhi.
- Noor, Sutinder Singh. (2009) **Sahit: Sidhant ate Vihar**, Arsee Publishers, Delhi.
- Swaran Singh (2002) **Sabhiyachar ate Qissa Kaav**, Sedh Prakashan, Patiala.

Magazines/Journals:

- Khoj Patrika, **Qissa Kaav Vishesh Ank**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.

Internet Recourses:

- <https://www.punjabi-kavita.com/PunjabiVaaran.php>
- <https://www.punjabi-kavita.com/PunjabiKissaKaav.php>
- <https://apnaorg.com/>
- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/>

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

DISCIPLINE SPECIFIC CORE COURSE -18 (DSC-18)

PUNJABI SAHIT ALOCHNA

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Punjabi Sahit Alochna (DSC-18)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 10 th Standard or <i>Working knowledge of Punjabi language and DSC-07</i>

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

Learning Objectives:

- The course is designed to engage students with literary and cultural texts, including consideration of the relationship between imaginative expression and the cultural and material circumstances in which that expression takes place and received.
- To impart knowledge of literary critical methodologies: close reading, textual analysis, ability to make a disciplinary argument based on disciplinary use of evidence.
- The course will help the students to understand relationship between literature and theory in the discipline of literary studies.
- It will enhance their understanding of the historical development of Punjabi literary criticism and the theoretical framework working behind it.

Learning Outcomes:

- Students will have an understanding of major approaches to the study of literature (theology, sociology, social ethics, philosophy, history).
- They will develop an understanding of the major methods and interpretive theories in the field of literary studies.
- Students will develop an ability to propose and engage with the primary and secondary sources from the historical period.

Unit-I: ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਦੌਰ (Punjabi Sahit Alochna da Mudhla Daur)

(12

hours)

- ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਨਾਲ ਮੁਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Sahit Alochna Naal Mudhli Jaan-Pachhan
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਆਰੰਭ ਬਾਰੇ ਵਿਭਿੰਨ ਮਤ
Punjabi Sahit Alochna de Aarambh Bare Vibhin Mat
- ਪੂਰਵ ਸੇਖੋਂ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰ
Poorav Sekhon Sahit Alochna de Pramukh Sarokar
- ਪੂਰਵ ਸੇਖੋਂ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਲੋਚਕ
Poorav Sekhon Sahit Alochna Naal Sambandhat Pramukh Alochak

Unit- II: ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਸਮੀਖਿਆ (Sant Singh Sekhon di Sahit Samikhya)

(11 hours)

- ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
Sant Singh Sekhon: Jeevan te Rachna
- ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
Sant Singh Sekhon Di Alochna Drishti
- ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਦੀਆਂ ਆਲੋਚਨਾ ਜੁਗਤਾਂ
Sant Singh Sekhon Dian Alochna Jugtan
- ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ
Sant Singh Sekhon Dian Pramukh Sthapnavan

Unit- III: ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਸਮੀਖਿਆ (Atar Singh Di Sahit Samikhya) (11 hours)

- ਅਤਰ ਸਿੰਘ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
Atar Singh: Jeevan te Rachna
- ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
Atar Singh Di Alochna Drishti
- ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਆਲੋਚਨਾ ਜੁਗਤਾਂ
Atar Singh Dian Alochna Jugtan
- ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ
Atar Singh Dian Pramukh Sthapnavan

Unit-IV: ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਸਮੀਖਿਆ (Harbhajan Singh Di Sahit Samikhya)

(11 hours)

- ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
Harbhajan Singh: Jeevan te Rachna
- ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
Harbhajan Singh Di Alochna Drishti

- ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਆਲੋਚਨਾ ਜੁਗਤਾਂ
Harbhajan Singh Dian Alochna Jugtan
- ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ
Harbhajan Singh Dian Pramukh Sthapnavan

Essential Readings:

- Bhatia, Harbhajan Singh (1988) **Punjabi Alochna: Sidhant te Vihar**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.
- Bhatia, Harbhajan Singh (2013), **Punjabi Sahit Alochna da Itihas**, Punjabi Academy, Delhi.
- <https://www.punjabi-kavita.com/Punjabi-Alochana.php>

Suggested Readings:

- Ahluwalia, J.S. **Punjabi Alochna: Ik Parichaye**, Punjabi University, Patiala.
- Arshi, Gurcharan Singh (1998) **Samikhya Darishtian**, Arsee Publishers, Delhi.
- Bhatti, Surjit Singh (2011) **Vishavikaran ate Sahit Chintan**, Chetna Parkashan, Ludhiana.
- Harbhajan Singh (2002) **Rachna-Sanrachna**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.
- Harbhajan Singh (2002) **Sahit-Vigian**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.
- Parminder Singh **Punjabi Samalochna: Sidhant ate Saroop**, Punjabi University, Patiala.
- Saini, Hukam Singh, Amar Singh. (Undated), **Punjabi Sahit Alochna Pustak Suchi**, Punjabi University, Patiala.
- Thind, K.S. (Ed.) (2002) **Sahit Adhiyan-Parnalian**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.

Magazines/Journals

- Khoj Patrika, **Sahitak Vaad Ank (Ank-31)**, Punjabi University, Patiala.
- Khoj Patrika, **Sahitak Vaad Ank (Ank-32)**, Punjabi University, Patiala.
- Khoj Patrika, **Punjabi Alochak Ank (Ank-69)**, Punjabi University, Patiala.

Internet Resources:

- <https://apnaorg.com/>
- <http://www.panjabialochana.com/>
- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/>

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time

Category II

(Discipline Specific Core Courses for Undergraduate Programme of study with Punjabi as one of the Core Disciplines)
(B.A. Programmes with Punjabi as Major discipline)

DISCIPLINE SPECIFIC CORE COURSE –11 (DSC-11) PUNJABI VARTAK

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
PUNJABI VARTAK (DSC-11)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 8 th Standard or <i>Basic knowledge of Punjabi language</i>

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

LEARNING OBJECTIVES:

- To introduce the students to different forms of the Modern Punjabi Prose.
- To comprehend them with the development of various trends in Modern Punjabi Prose and its compare with the Medieval Punjabi Prose.
- To view Modern Punjabi Prose in its socio-cultural and political contexts.
- To understand the theme, structure and style in various genres of Modern Punjabi prose.
- To analyse various genres of Modern Punjabi Prose and understand their significance to culture.
- To learn about the concepts, forms and history of great personalities that helps in understanding the value of struggle and hard work to succeed.
- To develop a keen interest of the students in literature so that they can inspire their self to serve their surroundings and motivate others to live a better life.

LEARNING OUTCOMES:

- The students will be able to compose and recognize various types of literary genres of Modern Punjabi Prose.
- They will perceive and appreciate the significance of the historical and cultural context of prose literature.
- Students would have got exposure to various features and forms of Modern Punjabi Prose.
- They would gain insight into the growth and development of Modern Punjabi prose and its context.
- Students would have understood the socio-political context of Punjab through various genres of Punjabi prose.
- They will demonstrate an understanding of literary terms, themes, strategies, and issues through the close reading of Modern Punjabi prose.

Unit I: ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Adhunik Punjabi Vartak: Sidhantak Paripekha) (12 hours)

- ਵਾਰਤਕ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੇ ਲੱਛਣ
Vartak : Paribhasha, Prakirti te Lachhan
- ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ
Kavita ate Vartak Vichla Antar
- ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ: ਨਿਕਾਸ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
Adhunik Punjabi Vartak : Nikas, Vikas ate Visheshhtavan
- ਮੱਧਕਾਲ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ
Madhkal ate Adhunik Punjabi Vartak Vichla Antar

Unit II: ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਰੂਪਾਕਾਰ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ (Adhunik Punjabi Vartak Roopakar: Paribhasha ate Tatt) (11 hours)

- ਨਿਬੰਧ, ਡਾਇਰੀ
Nibandh, Diary
- ਜੀਵਨੀ, ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ
Jeevani, Swai-Jeevani
- ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ, ਸੰਸਮਰਣ
Safarnama, Sansmaran
- ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ, ਮੁਲਾਕਾਤ/ਇੰਟਰਵਿਊ
Rekha-Chittar, Mulakat/Interview

Unit III: ਜੀਵਨੀ ਸਾਹਿਤ (ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕਲਾਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਸਤੀਆਂ: ਡਾ. ਕਵਲਜੀਤ

ਗਰੇਵਰ) Jeevani Sahit (Punjab De Mahan Kalakar ate Prasidh Hastian: Dr. Kawaljit Grover) **(11 hours)**

- ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ
Bhai Veer Singh
- ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ
Bhagat Puran Singh
- ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਰਾਜ ਕਪੂਰ
Prithvi Raj Kapoor
- ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਸ਼ੇਰਗਿਲ
Amrita Shergill

Unit IV: ਜੀਵੇ ਜਵਾਨੀ: ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤੂਰ (Jive Jawani: Gurpreet Singh Toor) **(11 hourss)**

- ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤੂਰ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
Gurpreet Singh Toor: Jeevan ate Rachna
- ਵਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਲਾ ਪੱਖ
Visha ate Kala Pakh
- ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਧਾਨ
Samasyavan ate Samadhan
- ਨੈਤਿਕ ਪੱਖ
Naitik Pakh

ESSENTIAL READINGS

- Grover, Kawaljit (Dr.) (2007) **Punjabi de Mahan Kalakar ate Prasidh Hastiya**, Kasturi Lal & Sons, Amritsar.
- Jaggi, Rattan Singh (Dr.) (2003) **Sahit De Roop**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- Toor, Gurpreet Singh (2013) **Jive Jawani**, Chetna Parkashan, Ludhiana.

SUGGESTED READINGS:

- Jaswinder Singh (Dr.), Mann Singh Dhindsa (Dr.) (2014) **Punjabi Sahit Da Itihas**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- Kang, Amarjit Singh (Dr.), Tejinder Mann (Dr.) (ed.) (1996) **Vartaki-Madhkali ate Adhunik Punjabi Vartak**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- Kang, Kulbir Singh. (1998) **Madhkali Punjabi Vaartak**, Punjabi University, Patiala.
- Rajbir Kaur (ed.) (2009) **Puratan ate Naveen Punjabi Vartak: Sidhant te Vihar**, Waris Shah Foundation, Amritsar.
- Satinder Singh (2006) **Adhunik Punjabi Vartak Da Itihas**, Punjabi Academy, Delhi.
- Singhal, Dharam Pal (1987) **Punjabi Jivani: Saroop, Sidhant ate Vikas**, Punjabi University, Patiala.

MAGAZINES/JOURNALS:

- Khoj Patrika, Adhunik Vaartak Ank (Ank 22), Punjabi University, Patiala.

INTERNET RESOURCES

- www.punjabipedia.org

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

DISCIPLINE SPECIFIC CORE COURSE –12 (DSC-12)

ADHUNIK PUNJABI NATAK

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
ADHUNIK PUNJABI NATAK (DSC-12)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 8 th Standard or <i>Basic knowledge of Punjabi language</i>

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practical's	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

LEARNING OBJECTIVES:

- To theorize and conceptualize Drama as a literary genre.
- To understand philosophical and ideological background of Punjabi Drama.
- It will help them too aware about the relevance of Punjabi drama and theatre.
- It will educate them to understand the social and political concerns of society reflected in Punjabi Drama.
- To identify different trends emerged/emerging in Punjabi Drama.
- To be able to evaluate literary texts of Punjabi Drama.

LEARNING OUTCOMES:

- Students will understand the theoretical and philosophical debate about Drama.
- It will broaden their vocabulary and develop an appreciation of language and its connotations and denotations.
- Students will know about the problems faced during performing the play on stage and the course will help them to find their solutions.
- Students will demonstrate an understanding of terms, themes, strategies, and issues of Punjabi Drama.
- They can express their understanding of the relationship between Punjabi Drama and the historical/cultural contexts.

- They will be able to read and analyse various socio-political issues and concerns depicted in Punjabi Drama.

Unit I: ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Adhunik Punjabi Natak:

Sidhantak Paripekh)

(12

hours)

- ਨਾਟਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਤੱਤ
Natak: Paribhasha, Prakirti ate Tatt
- ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
Punjabi Natak: Nikas ate Vikas
- ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
Punjabi Natak: Pramukh Pravirtian
- ਰੰਗਮੰਚੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ
Rangmanchi Chunaution ate Sambhavnayan

Unit II: ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Adhunik Punjabi Ikangi :

Sidhantak Paripekh)

(11 hours)

- ਇਕਾਂਗੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਤੱਤ
Ikangi : Paribhasha, Prakirti ate Tatt
- ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ : ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
Punjabi Ikangi : Nikas ate Vikas
- ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
Punjabi Ikangi : Pramukh Pravirtian
- ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ
Ikangi ate Natak Vichla Antar

Unit III: ਸੀਸ: ਕੇਵਲ ਧਾਲੀਵਾਲ (Sees: Kewal Dhaliwal)

(11 hours)

- ਕੇਵਲ ਧਾਲੀਵਾਲ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
Kewal Dhaliwal: Jeevan ate Rachna
- ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ
Visha Pakkh
- ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਣ
Patar Chitran
- ਨਾਟਕ ਕਲਾ
Natak Kala

**Unit IV: ਸੰਬੰਧਤ ਇਕਾਂਗੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਲਾ ਪੱਖ (Sambandhat Ikangian Da Visha
ate Kala Pakkh)
hours.)** (11

- ਸੁਹਾਗ : ਈਸ਼ਵਰ ਚੰਦਰ ਨੰਦਾ
Suhag : Ishwar Chandar Nanda
- ਨਵਾਂ ਚਾਨਣ : ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ
Navan Chanan : Harcharan Singh
- ਅੰਨੇਮ ਨਿਸ਼ਾਨਚੀ : ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਔਲਖ
Anneh Nishanchi : Ajmer Singh Aulakh
- ਚਾਬੀਆਂ : ਆਤਮਜੀਤ
Chabian : Atamjit

ESSENTIAL READINGS

- Dhaliwal, Kewal (2020) **Sees**, Chetna Parkashan, Ludhiana.
- Jaggi, Rattan Singh (Dr.) (2003) **Sahit de Roop**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- Raminder Kaur (Dr.) (2019) **Chonven Punjabi Ikangi**, Kasturilal & Sons, Amritsar.

SUGGESTED READINGS:

- Jaswinder Singh (Dr.) & Man Singh Dhindsa (2006) **Punjabi Sahit da Itihas (Adhunik Kal 1901-1995)**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- Kasel, Kirpal Singh, Parmindar Singh (eds.) (2002) **Punjabi Sahit di Utpatti te Vikas**, Lahore Book Shop, Ludhiana.
- Naresh (Dr.) **Ikangi Kala** (1978) Punjab State University Text Book Board, Chandigarh.
- Sagar, Sabinderjit Singh (1998) **Punjabi Natak Da Itihas**, Waris Shah Foundation, Amritsar.
- Phull, Gurdial Singh (1990) **Punjabi Ikangi: Saroop, Sidhant ate Vikas**, Punjabi University, Patiala.
- Phull, Gurdial Singh (2011) **Punjabi Natak: Saroop, Sidhant ate Vikas**, Punjabi University, Patiala.
- Uppal, Kamlesh (2004) **Punjabi Natak ate Rangmanch**, Punjabi University, Patiala.
- Verma, Satish Kumar (2005) **Punjabi Natak Da Itihas**, Punjabi Academy, Delhi.

MAGAZINE / JOURNAL:

- Khoj Patrika (1994) **Natak Vishesh Ank**, Punjabi University, Patiala.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

Category III

Discipline Specific Core Courses for Undergraduate Programme of study with Punjabi as one of the Core Disciplines

(B.A. Programmes with Punjabi as non-Major or Minor discipline)

(B.A. Programmes with Punjabi as Major discipline)

DISCIPLINE SPECIFIC CORE COURSE –11 (DSC-11) PUNJABI VARTAK

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
PUNJABI VARTAK (DSC-11)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 8 th Standard or <i>Basic knowledge of Punjabi language</i>

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

LEARNING OBJECTIVES:

- To introduce the students to different forms of the Modern Punjabi Prose.
- To comprehend them with the development of various trends in Modern Punjabi Prose and its compare with the Medieval Punjabi Prose.
- To view Modern Punjabi Prose in its socio-cultural and political contexts.
- To understand the theme, structure and style in various genres of Modern Punjabi prose.
- To analyse various genres of Modern Punjabi Prose and understand their significance to culture.
- To learn about the concepts, forms and history of great personalities that helps in understanding the value of struggle and hard work to succeed.

- To develop a keen interest of the students in literature so that they can inspire their self to serve their surroundings and motivate others to live a better life.

LEARNING OUTCOMES:

- The students will be able to compose and recognize various types of literary genres of Modern Punjabi Prose.
- They will perceive and appreciate the significance of the historical and cultural context of prose literature.
- Students would have got exposure to various features and forms of Modern Punjabi Prose.
- They would gain insight into the growth and development of Modern Punjabi prose and its context.
- Students would have understood the socio-political context of Punjab through various genres of Punjabi prose.
- They will demonstrate an understanding of literary terms, themes, strategies, and issues through the close reading of Modern Punjabi prose.

Unit I: ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Adhunik Punjabi Vartak: Sidhantak Paripekha) (12 hours)

- ਵਾਰਤਕ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੇ ਲੱਛਣ
Vartak: Paribhasha, Prakirti te Lachhan
- ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ
Kavita ate Vartak Vichla Antar
- ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ: ਨਿਕਾਸ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
Adhunik Punjabi Vartak: Nikas, Vikas ate Visheshhtavan
- ਮੱਧਕਾਲ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ
Madhkal ate Adhunik Punjabi Vartak Vichla Antar

Unit II: ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਰੂਪਾਕਾਰ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ (Adhunik Punjabi Vartak Roopakar: Paribhasha ate Tatt) (11 hours)

- ਨਿਬੰਧ, ਡਾਇਰੀ
Nibandh, Diary
- ਜੀਵਨੀ, ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ
Jeevani, Swai-Jeevani
- ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ, ਸੰਸਮਰਣ
Safarnama, Sansmaran
- ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ, ਮੁਲਾਕਾਤ/ਇੰਟਰਵਿਊ
Rekha Chittar, Mulakat/Interview

Unit III: ਜੀਵਨੀ ਸਾਹਿਤ (ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕਲਾਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਸਤੀਆਂ: ਡਾ. ਕਵਲਜੀਤ ਗਰੋਵਰ) Jeevani Sahit (Punjab De Mahan Kalakar ate Prasidh Hastian: Dr. Kawaljit Grover) (11 hours)

- ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ
Bhai Veer Singh
- ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ
Bhagat Puran Singh
- ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਰਾਜ ਕਪੂਰ
Prithvi Raj Kapoor
- ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਸ਼ੇਰਗਿਲ
Amrita Shergill

Unit IV: ਜੀਵੇ ਜਵਾਨੀ: ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤੂਰ (Jive Jawani: Gurpreet Singh Toor) (11 hours)

- ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤੂਰ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
Gurpreet Singh Toor: Jeevan ate Rachna
- ਵਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਲਾ ਪੱਖ
Visha ate Kala Pakh
- ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਧਾਨ
Samasyavan ate Samadhan
- ਨੈਤਿਕ ਪੱਖ
Naitik Pakh

ESSENTIAL READINGS:

- Grover, Kawaljit (Dr.) (2007) **Punjabi de Mahan Kalakar ate Prasidh Hastiya**, Kasturi Lal & Sons, Amritsar.
- Jaggi, Rattan Singh (Dr.) (2003) **Sahit De Roop**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- Toor, Gurpreet Singh (2013) **Jive Jawani**, Chetna Parkashan, Ludhiana.

SUGGESTED READINGS:

- Jaswinder Singh (Dr.), Mann Singh Dhindsa (Dr.) (2014) **Punjabi Sahit Da Itihas**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- Kang, Amarjit Singh (Dr.), Tejinder Mann (Dr.) (ed.) (1996) **Vartaki-Madhkali ate Adhunik Punjabi Vartak**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- Kang, Kulbir Singh. (1998) **Madhkali Punjabi Vaartak**, Punjabi University, Patiala.
- Rajbir Kaur (ed.) (2009) **Puratan ate Naveen Punjabi Vartak: Sidhant te Vihar**, Waris Shah Foundation, Amritsar.
- Satinder Singh (2006) **Adhunik Punjabi Vartak Da Itihas**, Punjabi Academy, Delhi.
- Singhal, Dharam Pal (1987) **Punjabi Jivani: Saroop, Sidhant ate Vikas**, Punjabi University, Patiala.

MAGAZINES/JOURNALS:

- Khoj Patrika, **Adhunik Vaartak Ank (Ank 22)**, Punjabi University, Patiala.

INTERNET RESOURCES

- www.punjabipedia.org

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

Category IV

COMMON POOL OF Discipline Specific Elective COURSES (DSE) OFFERED BY THE DEPARTMENT OF PUNJABI

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE (DSE-13) VISHAV SAHIT

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Vishav Sahit (DSE-13)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 8 th Standard or Working knowledge of Punjabi language

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

LEARNING OBJECTIVE:

- To learn the general course of human history in multiple literary texts of the world.
- To understand the world contextually, that is, to interpret human experiences and the meanings, people have given them in relationship to the place and time in which they occurred.

- To learn to explain how and when some important events happen in the history of World Literature and how different changes happened during different times.
- To learn the socio-political contexts of different continents through the readings of the texts of these continents.

LEARNING OUTCOMES:

- Students will demonstrate knowledge of the chronology, discourse, major events, personalities and turning points of the history of World Literature.
- They will be able to explain the diversity of cultures and the commonalities of human experience reflected in the literature of the world.
- They will examine oneself and one's culture through multiple frames of reference, including the perception of others from the whole world.

Unit-I: ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Vishav Sahit: Sidhantak Paripekh)

(12 hours)

- ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ: ਮੁਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Vishav Sahit: Mudhali Jaan-Pachhan
- ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਪਰੰਪਰਾ: ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Vishav di Kahani Parampara: Sankhep Jaan-Pachhan
- ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਨਾਵਲ ਪਰੰਪਰਾ: ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Vishav di Novel Parampara: Sankhep Jaan-Pachhan
- ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਵਾਰਤਕ ਪਰੰਪਰਾ: ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Vishav di Vartak Parampara: Sankhep Jaan-Pachhan

Unit-II: ਵਿਸ਼ਵ ਦੀਆਂ ਚੋਣਵੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ (Vishav Dian Chonvian Kahanian)

(11 hours)

- ਅਨਾਤੋਲੇ: ਸ਼ਰੀਫਜ਼ਾਦੇ
Anatole: Sharifzade
- ਜਾਨ ਗਾਲਸਵਰਥੀ: ਉਹ ਅਸਫਲਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਦਾ ਰਿਹਾ
John Galsworthy: Oh Asfaltavan naal Khedda Riha
- ਈਵਾਨ ਇਲੇਕਸਯੇਵਿਚ ਬੁਨਿਨ: ਸੈਨਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਦੇ ਮਹਾਸੇ
Evan Alekseyevich Bunin: Sanfrancisco de Mahase
- ਪਰਲ ਐਸ. ਬੱਕ: ਕਿਥੇ ਜਾਣਾ ਹੈ
Pearl S. Buck: Kithe Jaana Hai

Unit-III: ਨਾਵਲ: ਬੁੱਢਾ ਤੇ ਸਮੁੰਦਰ (ਅਰਨੈਸਟ ਹੈਮਿੰਗਵੇ) Novel: Budha te Samundar

(Ernest Hemingway)

(11 hours)

- ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ
Visha Pakh
- ਕਲਾ ਪੱਖ
Kala Pakh

- ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪੱਖ
Alochnatmak Pakh
- ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਨ
Patar Chitran

**Unit-IV: ਮੇਰਾ ਦਾਗ਼ਿਸਤਾਨ (ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ: ਰਸੂਲ ਹਮਜ਼ਾਤੋਵ) Mera Dagistan (Bhag- Pehla:
Rasool Hamzatov) (11 hours)**

- ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ
Visha Pakh
- ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ
Sabhyacharak Pakh
- ਇਕ ਵਾਰਤਕ ਵੰਨਗੀ ਵਜੋਂ
Ik Vartak Vangi Vajon
- ਕਲਾ ਪੱਖ
Kala Pakh

ESSENTIAL READINGS:

- Hamzatov, Rasool (Gurbakash Singh Frenk) (Trans.) (1974) **Mera Dagistan**, Pargati Parkashan, Soviat Union.
- Hamingway, Ernest (Baldev Singh Baddan) (Trans.) (2012) **Budha te Samunder**, Navyug Publishers, New Delhi.
- Madaharh, Gurmail (Ed.) (2008) **Nobel Kahanian**, Punjabi Academy, Delhi.

SUGGESTED READINGS:

- Kohli, Mohinder Pal (1992) **The Influence of West on Punjabi Literature**, Lyall Book Depot, Ludhiana.
- Lubbock, Percy (1995) **Craft of Fiction**, Scribner, New York.
- Pritam, Amrita (undated) **Vishav Sahit da Itihas**, Nagmani Parkashan, New Delhi.
- Reid, Iain (1993) **The Short Story (Critical Idiom)**, Routledge, New York and London.
- Shaw, Valerie (1983) **The Short Story: A Critical Introduction**, Longman.

INTERNET RESOURCES:

- https://pa.wikipedia.org/wiki/%E0%A8%AC%E0%A9%81%E0%A9%B1%E0%A8%A2%E0%A8%BE_%E0%A8%85%E0%A8%A4%E0%A9%87_%E0%A8%B8%E0%A8%AE%E0%A9%81%E0%A9%B0%E0%A8%A6%E0%A8%B0,

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard resource books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE (DSE-14)

ANUVADAT BHARTI KAHANI

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
ANUVADAT BHARTI KAHANI (DSE-14)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 10 th Standard or <i>Basic knowledge of Punjabi language</i>

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

LEARNING OBJECTIVE:

- To understand the Indian culture through Indian short stories.
- To interpret the concept of Nationalism and to interpret human experience and meaning reflected through National integration.
- To analyze the socio-political contexts of different regions through the readings of the prescribed texts.

LEARNING OUTCOMES:

- Students will be able to explain the diversity of cultures and the commonalties of human experience reflected in the Indian short stories.
- They will examine oneself and one's culture through various Indian short stories.
- They will learn ethic values through Indian literature.

Unit-I: ਅਨੁਵਾਦਤ ਭਾਰਤੀ ਕਹਾਣੀ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Anuvadat Bharti Kahani:

Sidhantak Paripekha)

(12 hours)

- ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿਉਂ?
Anuvad di Lorh Kyun?
- ਅਨੁਵਾਦਤ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Anuvadat Bharti Sahit Bare Sankhep Jaan-Pachhan
- ਅਨੁਵਾਦਤ ਭਾਰਤੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ
Anuvadat Bharti Kahanian De Mool Sarokar
- ਅਨੁਵਾਦਤ ਭਾਰਤੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਈ ਅਧਾਰ
Anuvadat Bharti Kahani de Vichardharai Adhar

Unit-II: ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਅਨੁਵਾਦਤ ਕਹਾਣੀਆਂ: ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ,

ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਈ / ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Uttari Bharat dian Anuvadat Kahanian:Visha Pakkh, Kala Pakkh, Mool Sarokar, Vichardharai / Alochanatmak Adhiyan)
(11 hours)

- ਮਨੋਜ ਰੂਪੜਾ: ਲਾਇਫ ਲਾਈਨ (ਹਿੰਦੀ ਕਹਾਣੀ)
Manoj Ruprah: Life Line (Hindi Kahani)
- ਰਤਨ ਤਲਾਸ਼ੀ:ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ (ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਕਹਾਣੀ)
Rattan Talashi: Samaj Seva (Kashmiri Kahani)
- ਚਰਣ ਸਿੰਘ ਮਥਿਕ: ਹਲਾਲ (ਰਾਜਸਥਾਨੀ)
Charan Singh Mathik: Halal (Rajasthani)
- ਵਾਸਦੇਵ ਮੋਹੀ: ਡੇਰ ਗਠ (ਸਿੰਧੀ ਕਹਾਣੀ)
Vasdev Mohi: Derh Gath (Sindhi Kahani)

Unit-III: ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਅਨੁਵਾਦਤ ਕਹਾਣੀਆਂ: ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ,

ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਈ / ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Poorabi Bharat dian Anuvadat Kahanian: Visha Pakkh, Kala Pakkh, Mool Sarokar, Vichardharai/ Alochanatmak Adhiyan)
(11 hours)

- ਸ਼ੀਰਸ਼ੇਂਦ੍ਰ ਮੁਖੋਪਾਧਿਯਾਏ: ਬਾਲਕੋਨੀ (ਬੰਗਲਾ ਕਹਾਣੀ)
Shirshendra Mukhopadhiyae: Balcony (Bangla Kahani)

- ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਰਾਏ: ਈਸਵਰ (ਉੜੀਆ)
Pratibha Ray: Eesvar (Udia)
- ਰਾਜਕਮਲ ਚੌਧਰੀ: ਨਨਾਣ-ਭਰਜਾਈ (ਮੈਥਿਲੀ)
Rajkamal Chaudhary: Nanan-Bharjai (Maithili)
- ਕੇਸ਼ਮ ਪ੍ਰੀਓਕੁਮਾਰ: ਇਕ ਰਾਤ (ਮਨੀਪੁਰੀ)
Kesham Priokumar: Ek Raat (Manipuri)

Unit-IV: ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਅਨੁਵਾਦਤ ਕਹਾਣੀਆਂ: ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਈ / ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Dakkhani Bharat dian Anuvadat Kahanian: Visha Pakh, Kala Pakh, Mool Sarokar, Vicharadharai/ Alochanatmak Adhiyan) (11 hours)

- ਸੁਬੋਧ ਜਾਵੜੇਕਰ: ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦਾ ਰਸਾਇਣ (ਮਰਾਠੀ)
Subodh Javadekar: Insaniyat da Rasain (Marathi)
- ਅਸ਼ੋਕ ਮਿਤਰਨ :ਚੂਹੇ (ਤਾਮਿਲ)
Ashok Mitran : Chuhe (Tamil)
- ਡਾ. ਨਾ. ਮੋਗਸ਼ਾਲ: ਮਨ ਦੀ ਮਾਇਆ (ਕੰਨੜ)
Dr. Na. Mogshal: Mann di Maya (Kannada)
- ਸੁਜੀਤ ਕਮਲ: ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ (ਮਲਿਆਲਮ)
Sujit Kamal: Maut Ton Baad (Malayalam)

ESSENTIAL READINGS:

- Jinder (Ed.) (2019) **Life Line**, Sangam Publication, Samana, Patiala.
- Shukla, Ramchandra (2016) **Hindi Sahitya Ka Itihaas**, Prabhat Parkashan, Delhi.

SUGGESTED READINGS:

- Choudhary, Indernath (1983) **Tulnatmik Sahitya ki Bhumika**, National Publishing House, New Delhi.
- Dhaliwal, Baldev Singh (2017) **Punjabi Kahaani da Itihaas**, Punjabi Academy, Delhi.
- Dhir, K.S. (1996) **Tulnatmak Sahit Sidhant ate Vihar**, Punjabi University, Patiala.
- Noor S.S. (1990) **Poorbi Vishav-Darishti ate Punjabi Sahit**, Punjabi Academy, Delhi.
- Ray, Mohit K. (Ed.) (2008) **Studies in Translation**, Atlantic Publishers, Delhi.
- Satinder Singh (Ed.) (1990) **Tulnatmak Bharti Sahit**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.
- Shukal, Hanuman Prasad (2015) **Tulnatmik Sahitya Sidhantik Paripeksh**, Rajkamal Prakashan, Delhi.
- Tripathi Vishwa. (2007) **Hindi Sahitya Ka Saral Itihaas**, Orient Black Swan.

INTERNET RESOURCES:

<https://shodhganga.inflibnet.ac.in/handle/10603/134314>,

<https://pa.wikipedia.org/wiki/%E0%A8%85%E0%A8%E0%A9%81%E0%A8%B5%E0%A8%BE%E0%A8%A6>,

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard resource books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE (DSE-15)

DALIT JEEVAN DI PUNJABI KAHANI

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Dalit Jeevan di Punjabi Kahani (DSE-15)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 8 th Standard or Working knowledge of Punjabi language

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

LEARNING OBJECTIVES:

- To introduce students with the political and cultural context of Dalit short stories.
- To understand and trace the changes occurred in Dalit Punjabi stories during different time periods.
- To train students in parallel aesthetics created by Dalit literature.

LEARNING OUTCOMES:

- Students will be able to form a distinct understanding of contemporary and historical understanding of the society created by Dalit stories.
- They will be able to create a timeline of Dalit stories in Indian and Punjabi literature.
- They will be able to analyse aesthetics and content of Punjabi Dalit stories.

Unit-I: ਦਲਿਤ ਜੀਵਨ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Dalit Jeevan Da Punjabi Sahit: Itihasak te Sidhantak Paripekh) (12 hours)

- ਦਲਿਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ
Dalit: Paribhasha te Saroop
- ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ
Sahit Vich Dalit Chetna
- ਦਲਿਤ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ
Dalit Sahit di Sarthakta
- ਪੰਜਾਬੀ ਦਲਿਤ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Punjabi Dalit Sahit Naal Jaan-Pachhan

Unit-II: ਦਲਿਤ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ: ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਪਾਤਰ-ਉਸਾਰੀ, ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਈ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Dalit Jeevan Di Punjabi Kahani: Visha Pakkh, Kala Pakkh, Patar-Usari, Mool Sarokar, Vicharadharai ate Alochanatmak Adhiyan) (11 hours)

- ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ: ਪ੍ਰਾਹੁਣਾ
Sujan Singh: Prahuna
- ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼: ਲਛਮੀ
Prem Prakash: Lachhami
- ਮਨਮੋਹਨ ਬਾਵਾ: ਉਦਾਂਬਰਾ
Manmohan Bawa: Udambara
- ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ: ਗਾਧੀ ਵਾਲਾ
Gurdial Singh: Gadhi Wala

Unit-III: ਦਲਿਤ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ: ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਪਾਤਰ-ਉਸਾਰੀ, ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਈ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Dalit Jeevan Di Punjabi Kahani: Visha Pakkh, Kala Pakkh, Patar-Usari, Mool Sarokar, Vicharadharai ate Alochanatmak Adhiyan) (11 hours)

- ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ: ਜਿਸ ਤਨ ਲਾਗੇ
Baldev Singh: Jis tan Lage
- ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ: ਬੂ
Mukhtiar Singh: Boo
- ਨਛੱਤਰ: ਹਾਰ ਜਿੱਤ
Nachhattar: Haar Jitt
- ਪ੍ਰੇਮ ਗੋਰਖੀ: ਲੇਹਾ
Prem Gorkhi: Leha

Unit-IV: ਦਲਿਤ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ: ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਪਾਤਰ-ਉਸਾਰੀ, ਮੂਲ

ਸਰੋਕਾਰ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਈ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Dalit Jeevan Di Punjabi

Kahani: Visha Pakkh, Kala Pakkh, Patar-Usari, Mool Sarokar, Vicharadharai ate Alochanatmak Adhiyan) (11 hours)

- ਗੁਰਮੀਤ ਕੜਿਆਲਵੀ: ਆਤੂ ਖੋਜੀ
Gurmeet Kadialvi: Aatu Khoji
- ਸਰਵਮੀਤ: ਕਲਾਣ
Sarvmeet: Kalaan
- ਬੰਤ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ: ਪੱਕਾ ਘਰ
Bant Singh Chatha: Pakka Ghar
- ਸਰੂਪ ਸਿਆਲਵੀ: ਉਪਰਲੀ ਅਦਾਲਤ
Saroop Sialvi: Uparli Adalat

ESSENTIAL READING:

- Baddan, Baldev Singh (2014) **Punjabi Dalit Kahaniyan**, National Book Trust, India, New Delhi.
- Dhaliwal, Baldev Singh (2021) **Punjabi Dalit Kahani Sanghrah**, Sahitya Akademi, New Delhi.

SUGGESTED READING:

- Chaman Lal (2001) **Dalit aur Avshet Sahitya: Kujh Vichar**, Bhartiye Uchh Adhiyan Sansthan, Shimla.
- Dhaliwal, Baldev Singh (2017) **Punjabi Kahaani da Itihaas**, Punjabi Academy, Delhi.
- Ravinder Kumar (2005) **Aurat te Dalit: Hashiyangate Parvachan Ithasvaadi Parpekh**, Lokgeet Parkashan, Chandigarh.
- Rounki Ram (2012) **Dalit Pachhaan: Mukti ate Shaktikarn**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- Ronki Ram, (2004) **Dalit Sahit: Sarot te Saroop**, Lokgeet Parkashan, Chandigarh.
- Sarabjeet Singh (Ed.) (2004) **Dalit Drishti**, Chetna Parkashan, Ludhiana.

MAGAZINES/JOURNALS:

- Amarjeet Singh (ed.) (2021) **Kaav-Shaster: Subaltern Studies Vishesh Ank 25-26**, Phagwara.

INTERNET RESOURCES:

- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/handle/10603/363340>,
- <http://hdl.handle.net/10603/325643>,
- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/handle/10603/134983>,

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE (DSE-16)
SAHIT ATE ALOCHNA NAAL SAMBANDHAT PRAMUKH SANKALP

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Sahit ate Alochna naal Sambandhat Pramukh Sankalp (DSE-16)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 8 th Standard or Working knowledge of Punjabi language

Total No. Credits	Distribution of total credits			No. of Hours of Lectures	No. of Hours of Tutorials	No. of Hours of Practicals	Total Hours of Teaching
	Lecture (Credits)	Tutorial (Credits)	Practical (Credits)				
4	3	1	0	45	15	0	60

LEARNING OBJECTIVE:

- Sophisticated critical engagement with literary and cultural texts, including consideration of the relationship between imaginative expression and the cultural and material circumstances in which that expression takes place and is received.
- Knowledge of literary critical methodologies: close reading, textual analysis, ability to make a disciplinary argument based on disciplinary use of evidence.

LEARNING OUTCOMES:

- The students will get an understanding of the major methods and interpretive theories in the field of literary studies.
- Students will develop an ability to propose arguments that present, develop, and defend insightful claims about texts through formal analysis, engagement with existing criticism, and when appropriate, engagement with primary and secondary material from the historical period.
- They will develop a feeling of belongingness through the reading of literary theories in the Indian and western academics.

Unit-I: ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸੰਕਲਪਾਤਮਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (Bharti Kaav Shastar Naal Sambandhat Sankalpatmak Shabdawali) (12 hours)

- ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀਆਂ: ਅਭਿਧਾ, ਲਖਸ਼ਣਾ, ਵਿਅੰਜਨਾ
Shabad Shaktian: Abhidha, Lakhshna, Vianjana
- ਮਾਤਰਕ ਛੰਦ: ਕਬਿੱਤ, ਕੋਰੜਾ, ਚੋਪਈ, ਬੈਂਤ, ਸਵੱਯਾ
Matrak Chand: Kabit, Korda, Chopai, Baint, Savayya
- ਰਸ: ਸਿੰਗਾਰ ਰਸ, ਕਰੁਣਾ ਰਸ, ਰੌਦਰ ਰਸ ਅਤੇ ਬੀਰ ਰਸ
Ras: Singar Ras, Karuna Ras, Raudar Ras ate Beer Ras
- ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਅਰਥ ਅੰਲਕਾਰ : ਅਨੁਪ੍ਰਾਸ, ਸਲੇਸ਼, ਉਪਮਾ, ਰੂਪਕ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ
Shabad ate Arth Alankaar: Anupras, Slesh, Upma, Rupak ate Drishtant

Unit-II: ਪੱਛਮੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸੰਕਲਪਾਤਮਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (Pachhmi ate Punjabi Kaav Shastar Naal Sambandhat Sankalpatmak Shabdawali) (11 hours)

- ਕਲਾਸੀਕਲ ਪੱਛਮੀ ਕਾਵਿ: ਅਨੁਕਰਨ, ਤ੍ਰਾਸਦੀ, ਕਥਾਰਸਿਸ ਅਤੇ ਉਦਾਤ (ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ)
Classical Pachhmi Kaav: Anukaran, Trasdi, Ktharsis ate Udaat (Sankhep Jaan-Pachhan)
- ਆਧੁਨਿਕ ਪੱਛਮੀ ਆਲੋਚਨਾ-I: ਰੁਮਾਂਸਵਾਦ, ਯਥਾਰਥਵਾਦ, ਅਸਤਿਤਵਵਾਦ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ (ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ)
Adhunik Pachhmi Aloचना-I: Rumansvad, Yatharthvaad, Astitvavaad, Manovigian (Sankhep Jaan-Pachhan)
- ਆਧੁਨਿਕ ਪੱਛਮੀ ਆਲੋਚਨਾ-II: ਚਿਹਨ, ਚਿਹਨਿਕ, ਚਿਹਨਿਤ, ਅਗਰਭੂਮਣ, ਪ੍ਰਤੀਕਵਾਦ, ਪ੍ਰਵਚਨ, (ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ)
Adhunik Pachhmi Aloचना-II: Chihan, Chihnik, Chihnit, Agarbhuman, Prateekvaad, Pravachan (Sankhep Jaan-Pachhan)
- ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ: ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦ, ਪ੍ਰਯੋਗਵਾਦ, ਜੁਝਾਰਵਾਦ, ਸੁਹਜਵਾਦ (ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ)
Punjabi Aloचना: Pragativad, Prayogvad, Jujharvad, Sohajvad (Sankhep Jaan-Pachhan)

Unit-III: ਕਾਵਿ ਦੀ ਸੰਕਲਪਾਤਮਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (Kaav Di Sankalpatmak Shabdawali) (11 hours)

- ਗ਼ਜ਼ਲ: ਮਿਸਰਾ, ਮਤਲਾ, ਮਕਤਾਅ, ਕਾਫ਼ੀਆ, ਰਦੀਫ਼
Ghazal: Misra, Matla, Maktaa, Kafia, Radeef
- ਕਾਵਿ ਪ੍ਰਬੋਧਕ, ਅਧਿਆਤਮਕ ਕਾਵਿ, ਕਾਵਿ ਰੀਤ, ਕਾਵਿ ਲਕਸ਼ਣ
Kaav Prabodhak, Adhyatmak Kaav, Kaav Reet, Kaav Lakshan
- ਕਾਵਿ ਅਨੁਭੂਤੀ, ਕਾਵਿ ਸ਼ੈਲੀ, ਕਾਵਿ ਹੇਤੂ, ਕਾਵਿ ਕਲਾ

- Kaav Anubhuti, Kaav Shelly, Kaav Hetu, Kaav Kala,
- ਕਾਵਿ ਬਿੰਬ, ਕਾਵਿ ਭਾਸ਼ਾ, ਕਾਵਿ ਪ੍ਰਵਚਨ, ਕਾਵਿ ਪ੍ਰਯੋਜਨ
- Kaav Bimb, Kaav Bhasha, Kaav Pravachan, Kaav Prayojan

Unit-IV: ਗਲਪ ਅਤੇ ਨਾਟਕ ਦੀ ਸੰਕਲਪਾਤਮਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (Galap ate Natak di Sankalpatmak Shabdawali) (11 hours)

- ਨਾਵਲ: ਐਪਿਕ ਨਾਵਲ, ਐਪਿਸੋਡਿਕ ਨਾਵਲ, ਐਪਿਸਟੋਲਰੀ ਨਾਵਲ, ਇਰਾਟਿਕ ਨਾਵਲ, ਗੁਪਤ ਨਾਵਲ , ਮਲਟੀ ਡੈਕਰ ਨਾਵਲ ਅਨੁਭਵ
Novel: Epic Novel, Episodic Novel, Apistolary Novel, Erotic Novel, Gupt Novel, Multi Decker Novel Anubhav
- ਕਹਾਣੀ: ਕੋਲਾਜ, ਟਕਰਾਓ, ਕਥਾ, ਕਥਾਨਕ, ਬਿਰਤਾਂਤ ਅਤੇ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ, ਮੋਟਿਫ, ਮੋਟੀਵੇਸ਼ਨ, ਵਿਚਲਨ, ਪਿੱਛਲਝਾਤ, ਰੀਮ, ਥੀਮ
Kahani: Kolaj, Takrao, Katha, Kathanak, Birtant ate Birtantkar, Motif, Motivation, Vichlan, Pichhaljhaat, Ream, Theme
- ਨਾਟਕ: ਉਪੇਰਾ/ਸੰਗੀਤ ਨਾਟਕ, ਨਕਲ, ਅੰਕੀਆ ਨਾਟ, ਟੀ.ਵੀ ਨਾਟਕ, ਨੁੱਕੜ ਨਾਟਕ, ਆਂਚਲਿਕ ਨਾਟਕ, ਐਪਿਕ ਥੀਏਟਰ, ਐਬਸਰਡ ਥੀਏਟਰ, ਐਰੀਨਾ ਥੀਏਟਰ, ਐਲਿਜ਼ਾਬੇਥਨ ਥੀਏਟਰ
Natak: Upera/Sangeet Natak, Nakal, Ankia Naat, T.V Natak, Nukkad Natak, Aanchlik Natak, Epic Theatre, Absurd Theatre, Arena Theatre, Elizabethan Theatre
- ਸਧਾਰਨੀਕਰਨ, ਸੂਤਰਧਾਰ, ਕੋਰਸ, ਦੁਖਾਂਤ, ਨਾਟ ਸੈਲੀ, ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ, ਨਾਟ ਭਾਸ਼ਾ, ਪਾਤਰ, ਮੰਚ ਜੜਤ, ਮੰਚ ਭਾਸ਼ਾ, ਮਨਬਚਨੀ , ਰੰਗਮੰਚ
Sadharnikaran, Sootardhar, Chorus, Dukhant, Naat Shelly, Nataki Jugtan, Naat Bhasha, Patar, Manch Jarhat, Manch Bhasha, Manbachni, Rangmanch

ESSENTIAL READINGS:

- Sethi, Uma (Dr.) (2015) **Punjabi Natak: Alochana Shabadawali Kosh**, Publication Bureau, Punjab University, Chandigarh.
- Jaggi, Rattan Singh (Dr.) (2011) **Sahit Kosh Paribhashik Shabadawali**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- T.R.Vinod (Dr.) (1999) **Novel Alochana Shabadawali Kosh**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.

SUGGESTED READINGS:

- Arshi, Gurcharan Singh (2003) **Astitvavaad**, Arsee Publishers, Delhi.
- Bhatia, H.S. (1988) **Punjabi Alochna: Sidhant ate Vihar**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.
- Bhatti, Surjit Singh. (2011) **Vishavikaran ate Sahit Chintan**, Chetna Parkashan, Ludhiana.
- Culler, Jonathan (1973) **Structuralist Poetics**, Routledge and Kegan Paul.
- Forster. E.M (1963) **Aspects of the Novel**, Edward Arnold, London.
- Lenin V.I. (1967) **On Literature and Art**, Progress Publishers, Moscow.
- Lubbock Percy (1962) **The Craft of Fiction**, Jonathan Cape, London.

MAGAZINES/JOURNALS:

- Jaggi, Rattan Singh, (Dr.) (2019) **Khoj Patrika –Sahitik Vad Ank-31 (Part-I)**, Punjabi University Patiala.
- Jaggi, Rattan Singh, (Dr.) (2019) **Khoj Patrika –Sahitik Vad Ank-32 (Part-II)**, Punjabi University Patiala.

INTERNET RESOURCES:

- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/handle/10603/312537>,
<http://hdl.handle.net/10603/312537>
- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/handle/10603/286077>,
- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/handle/10603/245871>,

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard resource books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.